

Uši a Vítr

UNDERGROUND
REVUE

ŘÍJEN 2025 | MĚSÍČNÍ NOVINY POTULNÉ AKADEMIE | FESTIVAL POTULNÝ DĚLNÍK

Rozhovor:

RICHARD PECHA & VRÁŤA BRABENEC

CD
ŠPINAVÉ
SPODNÍ
PRÁDLO

Pecha & Brabenec: Nejvíc o Pánu Bohu přemejšlej lidi, který říkaj, že jsou ateisti

Počátkem září se vršovičtí bardi Vratislav Brabenec a Richard Pecha sešli ve vršovické knajpě Café Sladkovský u piva s brněnskými náplavami Erikem Danielelem, Ivo Motlem a René Pokorným, z čehož vzniknul následující rozhovor. Vráťu Brabence (narozen 1943) není třeba více představovat – spisovatel, filozof, zahradník, milovník rumu, saxofonista Plastic People a aktuálně persona Pražského enigmatického orchestru. Richard Pecha (narozen 1971) je advokát, ilustrátor (maluje obrazy, kresby a komiksy), spisovatel (píše poesii i prózu), autor neotřelé hudby i nevšedních filmů (zpravidla pod pseudonymy), majitel nakladatelství Vršovice 2016, kde publikuje společně s Vráťou.

(VB – Vratislav Brabenec, RP – Richard Pecha, IM – Ivo Motl, ED – Erik Daniel; fotodokumentace – René Pokorný)

IM: Proč jsi odešel z bohoslovecké fakulty?
VB: Protože mě to přestalo bavit. To je skoro pravda.

Složitějc by se to dalo říct: na jaře 68 můj – v té době – jeden z nejlepších kamarádů spáchal sebevraždu. A já jsem potom už nějak zjistil, že tam na té fakultě nemám co pohledávat. Šel jsem ještě na jednu přednášku, byla o křesťanské etice, a mě to připadalo, že to je úplně mimo. Pak jsem se na fakultu vlastně už nevrátil.

RP: Řekni, kdo to byl?

VB: No, to byl Tonda. Antonín Tomalík. Velice progresivní malíř, dělal takový obrovský objekty černý. Bylo jaro 68 a voni mu říkaj: „Ty vole, můžeš vystavovat. Klidně ti to tady dohodnem.“ No a on si to prostě... Sežral hodně prášků, taková to byla demonstračka, ale ráno ho nikdo neprobudil. Teda v poledne, protože kdyby ho probudili ráno, tak by ještě mohl dejchat. Rok nechlastal. Já jsem bydlel u něj v ateliéru a chodili jsme somrovať do

menzy, dojídat po bohatých studentech knedlíky. A já jsem potom šel na pivo, on občas se mnou zašel na limonádu. Tehdy říkal, že půjde taky na pivo. Takže po roce abstinence se ožral, pak přišel domů a sežral všechny ty prášky. Takový to bylo na hovno. Nějak se to všechno propojilo. Navíc předtím mě navštívil a prošel ten seminář, a když ke mně došel, říká: „Prosím tě, jak tady můžeš bejt, to je hrozný.“ To mi utkvělo v hlavě.

IM: Ale že by nějak utrpěla tvoje víra, to ne?

VB: To ne. To je těžký vole, to je otázka na celý život. Základem veškerého poznání jsou pochyby, že jo. Nemůžeš to nechat tak, že katolíci řekli něco nebo protestanti řekli něco jiného nebo indiáni řekli tohle. Prostě o tom občas přemejšlíš. Navíc já říkám, že nejvíc o Pánu Bohu přemejšlej lidi, který říkaj, že jsou ateisti. Oni zdůrazňujou, že jsou ateisti. Kdyby byli úplně ateisti, tak se o tom, kurva, nebudou bavit. Když seš úplnej vegetarián, tak neřešíš, jak si máš vopejkat řízek.

ED: Co nakladatelství Vršovice 2016? Jak a proč to vzniklo a co bylo předtím?

VB: Vzniklo to jednoduše. Já jsem vydal jednu knížku v Argu, pak jsem připravil další, a myslím, že Olinka to znovu nabídla Argu, no a oni řekli: „Ta první věc se vůbec neprodává, my nemáme dál zájem.“ Vzkázal jsem to Richardovi a on že si to vydáme sami.

RP: To není úplně pravda. Protože druhou knížku Olinka nabízela po tom, co jsme už vydali *Nevyžádaný příspěvek* (*Nevyžádaný příspěvek*, vydali Vršovice 2016 v r. 2016).

VB: Takže to není pravda.

RP: Když mu vydávali tu první knížku, to bylo pro mě hrozný. Oni si nás pozvali a Vráťovi říkali, jak má upravit text a mně říkali, jak mám upravit obrázky. A pak jsme si u nich vyhárali, že dostaneme míň nebo žádný peníze za to, že ta knížka bude vypadat, jak my chceme. Pak byl *Nevyžádaný příspěvek*, ten jsme vydali už jako Vršovice

2016, a pak tys měl další sloupky a Olinka jim je sama nabídla. Ale tys už v té době říkal, že se na ně vyserem a vydáme to sami.

VB: Tos řek hezky, že se na ně vyserem. To je hezká věta.

RP: Tak jsme to vydali stejně jako ten *Nevyžádaný příspěvek*. Já nevím, jestli jste to viděli, to byl takovej sešit jenom a nepočítali jsme, že budem dělat knížky. Ale on se docela i prodal, tak jsme říkali, že si tu další vydáme sami. A pak už to jelo.

ED: Jakou máš Richarde minulost?

RP: Vlastně něco dělat mě přinutil až Vráťa, po nějakých letech, spoustě, do třinácti jsem kreslil.

VB: To jsi hrál fotbal.

RP: To jsem hrál při tom.

VB: Při tom kreslení?

RP: No jasně. Pak jsem nějakou dobu chlastal a pak se z toho dostával. Ale jedi-

ný, co jsem dělal, je, že jsme s Branuškem Jobusem z Karpatskejch Chrbátů měli vydavatelství, vydávali jsme desky a já jsem dělal obaly těch desek. Ale ty jsem nekreslil, jeden jsem možná kreslil, už si nepamatuju, to bylo různý. No jinak nic no, nějaký videoklipy, krátký filmy. Možná jsem pak začal kreslit až kvůli němu.

VB: Komu?

RP: Tobě.

VB: Aha, díky, no.

RP: Protože jsme se hádali. Já už vím, jak to bylo. Měli jsme nějakou diskusi o komiksu a Vráťa to nejdřív hrozně odsuzoval, že už když byl v Kanadě, tak všichni furt četli jenom komiksy a ne knížky.

VB: Ale to je pro debily.

RP: No a naše první knížka byl komiks, že jo? Právě jsem Vráťovi říkal, že některý příběhy se dají vyprávět líp komiksem než jenom textem. Udělal jsem teda takovej dvoustránkový komiks, (na Vráťu) vo tom plášti, vole, jak se jmenoval ten chlap, co chodil v plášti od Scotland Yardu po Londýně? Ten, jak přišel do hospody a rovnou mu dělali místo.

VB: Viktor von Beneck.

RP: Tak to mi Vráťa vyprávěl příběh o tomhle Viktorovi von Beneckovi, kterej si koupil ve frcu plášť, co fasovali ve Scotland Yardu...

VB: Ne, ne, on říkal, že byl zaměstnanec Scotland Yardu...

RP: ...a když přišel do hospody, tak mu rovnou vyklízeli místo, že jo.

VB: Já jsem ho potom stěhoval a von už neměl prachy a říkal „Hele, já ti dám tenhle plášť, kdykoli přijdeš do nějaký hospody, všichni poznají, že tenhle plášť má jedině Scotland Yard.“ Takže skutečně jsem to v té čtvrti vyzkoušel. Zrovna pršelo, tak jsem si vzal tenhle pršiplášť a šel jsem do hospody a všichni najednou začali něco hledat pod stolem a dělat, že tam nejsou.

Hospodskéj hned běžel k prvnímu stolu a „Vypadni odtud!“ a „Posaďte se, pane!“, protože si všichni říkali „Hele, přišel fízl ze Scotland Yardu, to nevěští nic dobrýho, někoho z nás tady seberou.“

RP: Tak já z toho udělal kreslenej příběh a přines jsem to ukázat do hospody, a on uznal, že to je dobrý. Ten jsme ztratili, asi jedna kresba se zachovala, a na základě toho vznikl Nevyžádaný příspěvek. Tak jsem začal po víc než třiceti, vlastně čtyřiceti, letech kreslit. A Vráťův brácha, výtvarník Jaromír, řekl, ať pokračuju, že dokonce chápu, co je perspektiva, nebo co to řekl.

VB: To řek napoprvé, hned jak to viděl: „On chápe, on vidí, on chápe perspektivu!“ Já jsem třeba přestal kreslit kdysi dávno. Jsem chtěl bejt architekt, vole, jsem kreslil a brácha vždycky říkal: „To nemá hloubku! To vůbec nemá hloubku, ty nevidíš, že tyhle baráky mají bejt blíž a tamty, že jsou dál?“ Tak jsem mu říkal, ať jde do prdele, že jo, ale bylo to tak. Já jsem kreslil, když jsem pracoval v Příbrami, takže jsem ze Svatý hory kreslil Příbram a všechny ty baráky byly v jedný lajně.

RP: Bys mohl kreslit ikony, vole.

VB: V Rusku, vole.

RP: By ses třeba uplatnil.

VB: Tam určitě, teď zvlášť.

IM: To ti středověcí malíři vlastně nechápali tu perspektivu, oni to nedělali.

VB: No, první to úplně matematicky propočítali ty lidi, Dürer, třeba. Geometricky to bylo naprosto dokonalý.

IM: Horizont, úběžníky...

VB: Všechno, protože ono se to sbíhá, že jo, takhle a takhle... (na Richarda): ty to cejtíš. Někdo se to učí a stejně jde vidět, že je mimo, že jo. To je se vším, někdo si myslí, že hraje, protože má třeba konzervatoř, a tak se mu nikdo neodvážá říct „Hele, nechceš se na tu muziku vysrat?“ Von má konzervatoř, tak tvrděj: „Ten zahraje, on to študoval, vole,“

a ty si jen pomyslíš: „Ať už konečně dohraje.“ To je takhle i s tou perspektivou, vůbec se vším. Jak říkal můj přítel Ota Slavík, malíř výbornej, von říkal krásnou větu, kterou Richard zná: „Ať děláš, co děláš, nech toho!“

RP: To jsem na vás hoši zvědavěj, co s tímhle plkáním budete dělat. (smích)

VB: Důležitý věci!

ED: Richarde, jaks začal o tom komiksu, prozradil bys nám něco o tom plánovaným, o tom tzv. věžeňským komiksu?

VB: Ten není plánovanej, ten je hotovej, vole.

ED: Jo?

RP: Je hotovej, ale vydaněj bude až příští rok. Plánovanej byl dlouho, protože vždycky se mi ve Vráťových textech líbily ty různý zmínky a odkazy na kriminál. Průběžně jsme to nějak dávali dohromady, a pak když jsme ty příběhy všechny měli po kupě, tak jsme si řekli, že z toho uděláme komiks. Ale

já to furt odkládal, protože jsem nemohl přijít na žádněj vhodnej styl, vždycky jsem s tím začal a nemělo to atmosféru žádnou. Pak umřel Jaromír, brácha Vráťův, a on mi odkázal akrylový barvy, hodně černý, a běloby, a úplně parádní papíry. Převež jsem si to k sobě a říkal jsem si – to se hodí. Vráťa ale chtěl, aby ten komiks byl barevněj a faktografickěj přesnej, jako to prostředí a všechno, a mně se prostě nechtělo srát s tím, že půjdu hledat, jaký v tom 76. roce bachaři měli zrovna uniformy a jaký tepláky vězni nosili...

VB: Hnědý byly.

RP: No vidíš, dneska jsou modrošedivý, vole, já to znám z jiný doby. Takže prostě se mi to nechtělo takhle dělat. A pak jsem si říkal, mám tu bělobu a černou, že jo, a kriminál je takovej šedivej, tak to nebude barevný, udělám to v odstínech šedý

a budu to malovat, což je hodně srání, ale mělo to tu atmosféru. Nebo mi to tak aspoň připadalo. Takže jsem vzal ty papíry a barvy a udělal to prostředkama od Vráťovýho bráchy, což mi přišlo takový pěkný. Je tam ještě krátkej příběh CPZ, kterej není z kriminálu, ale z cely předběžného zadržení, ten jsem si naskicoval, ale už mi došla běloba, tak jsem ho tam nechal jenom naskicovanej, takovej přídavek na konec. Vlastně se to i tak sešlo, že příští rok to bude padesát let, co tě sebrali.

VB: Příští rok na jaře, 17. března 2026, to bude 50 let tý velký zatýkačky undergroundu. To proběhlo tady, Severní Čechy, Plzeň, možná že bylo něco v Brně, to by věděl Čuňas, ale byl to takovej velkej zátah. V Praze nás sebrali asi jednadvacet kusů, pak jsme zůstali čtyři a z těch čtyřech už jsem živej jen já.

ED: Tos byl Vráto ty, Pavel Z., Sváta Karásek a Magor, že?

VB: Jo.

IM: Ty malý zvířátka.

RP: Do toho komiksu se mi podařilo někde vyhrabat sdělení obvinění, když Vrátu sebrali, co mu vlastně kladli za vinu. Takže místo předmluvy tam máme sdělení obvinění, který je úplně parádně absurdní.

VB: Docela literárně to jde, vole. To jen tak, kurva, nedáš dohromady.

RP: Ne, to je trošku úvodník Rudýho práva, vole. Literární to fakt jako není.

VB: Je to určitě styl, kdybys něco takhle chtěl napsat, tak to nedáš dokupy, vole. (přichází servírka): Dáte si ještě?

RP: Dám si.

VB: Já si dám taky, malá Plzeň.

IM: Jako alkohol v malých dávkách neškodí, jo?

RP: Hele, ono v tom létě je prostě praktický pít ty malý, protože to nezteplá. Zvlášť když už máš toho v sobě dost a máš prodlevy, že jo. Tohle je zase zrádný v tom, že

jak je to malý, jedeš rychle ze začátku a na jednou zjišťuješ, že...

René Pokorný: ...že máš deset velkejch.

RP: S tím velkým, to zas jako jen tak cucáš a máš to za chvíli teplý. Ty malý jsou taky levnější, tak máš pocit, že jsi šetrnej.

VB: Oni to všechno nahrávají, to bude tvoje výpověď, to budou teda mrkat, vole.

RP: No ale to je praktický sdělení i pro jiný alkoholiky, aby věděli, jak se chovat.

VB: No jasně, no!

Redakce: Tohle je hlavně praktický pro Fida.

VB: Přece si to neodneseš do hrobu.

RP: Přesně tak, přece si takový moudro nevezmu s sebou do hrobu.

ED: Rovnou k jednomu výtvarnému dílu, Richarde – *Kowalski*, to vychází na Potulného dělníka, co bys k tomu prozradil?

RP: Hele, to je kvazi komiks v tom smyslu, že ty obrázkový panely nenesou přímý sdělení. Komiks by nesl příběh sám o sobě. Za kovidu jsem se nudil, tak jsem dělal věci jako třeba ty *Suky* (*GDBMN: Suky*, vydali Vršovice 2016 v r. 2020) a v té době jsem napsal tady ten text, kterej se tváří, že je surrealistickéj.

Vráta hned napoprvý poznal, že úplně surrealistickéj není. To je každopádně úplně jedno, to ať si to každěj přebere sám. Prostě jsem to napsal a říkal si, že k tomu udělám ve stylu komiksu doprovod. S Vrátou se totiž vždycky bavíme, že ilustrace by měly fungovat jako něco, co ten text rozšíří. On vždycky trval na tom, že chce knížky s obrázkama, aby to bylo tak, že obrázek ti dá odpočinout od textu a taky text nějakým způsobem rozšíří nebo tě přinutí se na něj podívat z jiný stránky nebo něco takovýho. A já si řekl, že k tomuhle by se hodily kvazi komiksové obrázky, který to buď odvedou jinam nebo udělaj paradox k textu anebo budou nutit člověka zkoumat, jestli doprovod vůbec textu odpovídá nebo cokoliv.

Ale odložil jsem to, protože jsme začali dělat na stejným principu s Vrátou knížku *Eden* (*V. B.: Eden: Třída sboru národní bezpečnosti*, vydali Vršovice 2016 v r. 2020). Vráta totiž přinesl úplně skvělej text a já jsem říkal, hele, to uděláme jako samostatnou knížku. Jde o stejný princip, že na jedný straně je text na druhý obrázek, a navíc s tím Edenem jsem měl možnost kreslit pornografický obrázky, takže tohle šlo stranou a zapomněl jsem na to. Když vy jste pak přišli s tím, že byste ode mě chtěli knížku, říkal jsem si: no to je od nich hezký, ale já teď nemám, co bych řekl. Stejně mi to nedalo a přemejšlel jsem, a vzpomněl si na *Kowalski*, vlastně ten text plus tři hotový obrázky. Tak jsem to dodělal. Má to tenhle styl obrázků kvazi komiksovejch, ale to není nic originálního. Kdysi jsem viděl, v 90. letech v Paříži, takovou

výstavu věcí z 60. let, kde byli výtvarníci, který se inspirovali komiksem a měli velký plátna plný kvazi komiksů. Jako že vzali tu estetiku komiksovou, ne takový ty čistý linky, ale prostě nezřetelný...

VB: Američani to dělali, pop-artisti.

RP: No ale pop-artisti to dělali v takovejch přehlednejch liniích.

VB: Zvětšovanéj komiks na obrazy.

RP: Tyhle to měli obráceně, ty obrazy byly plný maličkejch okýnek, ve kterejch byly nezřetelný různý náznaky dějů. Takže ono to fakt úplně originální není, protože když jsem to začal dodělávat, tak jsem si na tu francouzskou výstavu vzpomněl. To taky jde poznat v tom *Kowalski*, jak na začátku je to takový jasnější, ty obrázky jsou zřetelnější, ke konci už se to rozplizává do úplnýho zmatku, tam už je jasná inspirace tímhle tím.

IM: No a jak to je s ilustracemi? Vlastně ono se to jmenuje ilustrace, že to má ilustrovat ten text, ale pokud ten text je o nějakém koňovi nebo o nějaké myši, a na tom obrázku je myš, tak to podle mě není správně.

RP: Hele, to takhle nejde říct, to je sporný. My o tom s Vráťou taky vedli velký debaty, že třeba záleží, jak tu myš pojmeš, tam jde o míru popisnosti. Vráťa vždycky říkal, že nechce, aby byly ty obrázky popisný, aby na nich bylo to, co on píše. Ale stejně, ty můžeš nakreslit, co je v textu, což je v knížce, která ještě nevyšla – a bůhví, jestli vůbec vyjde, protože to má vydat Maťa – jak jsem kreslil...

VB: Ta zvířata?

RP: To taky, ale tam byl ten, mně už se pleťou ty knížky...

VB: To má vyjít příští sobotu. Kůň mimochodník.

RP: To jsou právě ta zvířata, ale pak ta druhá...

VB: To jsou básničky.

RP: Jo! A tam Vráťa říká o svém fotrovi, že to byl nejsmutnější muž na světě a jeho největší přítel byl holub Pepik. Tak ty můžeš nakreslit obrázek smutného muže s holubem Pepikem, a přesto to nemusí bejt popisný. Protože záleží, jak tu ilustraci pojmeš. Netvrdím, že jsem nikdy neudělal popisný ilustrace, protože občas se ti stane, že už prostě nevíš, ale tady si myslím, že třeba tenhle ten obrázek by byl odpověď na tu otázku. Je to smutnej muž a na rameň má holuba, ale přesto to není popisný, to si jako u jednoho z mála troufnu říct, že tam jde spíš o ten pocit, jestli ti to něco dá.

VB: Můj fotr byl daleko smutnější než ten obrázek.

RP: Hele, nemůžu potvrdit ani vyvrátit a jedinej, kdo to může říct, seš ty, vole, takže se tomu nedá věřit.

VB: Správně.

RP: No ne, to je stejnej princip jako Mona Lisa, ty vole, to je takovejhle malej vobrázek, podobizna nějaký ženský. Podobizna, popisnej realistickej vobrázek, a přesto v tom lidi viděj něco jinýho než konkrétní ženskou.

VB: Někdo říká, že je to chlápek.

RP: Je to možný.

VB: Protože on byl na kluky.

RP: Tak je to třeba podobizna chlápka, no a co.

VB: Proč bys maloval ženský, když seš na kluky.

RP: A stejně existují tisíce lidí, který na to zíraj a něco to s nima dělá.

IM: No možná to je v té energii, kterou do toho ten autor vloží.

RP: Někdy cejtíš, že to jde a někdy to prostě nejde.

VB: Tomu se říká, že to má kulky.

IM: To se mi stalo, byl jsem kdysi v Leninogradě v Ermitáži, a tam byl obraz od Leonarda da Vinciho a já jsem na to koukal a tedka jsem najednou cítil, jako by tam byl prostě takovej ventilátor a foukal na mě teplý vzduch.

RP: To se u mejch obrázků fakt, vole, nemusíš bát.

VB: Tak třeba, možná, že seš teplý trochu, no ale to je trošku každej, že jo. Takže by se vidělo, kdybys to vyprávěl psychiatrovi, jak koukáš na toho Leonarda a do toho ten teplý ventilátor...

RP: To je Vráťova utkvělá myšlenka, když ještě zdivočele honil ženský a my do toho furt spolu seděli v hospodě, tak říkával: „Ty vole, aby si lidi nemysleli, že jsme teplý, vole.“ By mu to uškodilo u těch ženskejch zřejmě.

VB: To je úplně jinak.

René: A jak dlouho se znáte?

VB: Nevím. 12 let.

RP: Bertě byly 2, že jo, a je jí 16, tak 14.

VB: To přibíjvá, ty vole, to je let už.

IM: A my máme kapelu Die Retardovaný Koksoplyn, se kterou jsme právě tohle chtěli simulovat, takže jsme za kapelu dali ventilátor s horkým vzduchem a foukali jsme ho do publika. Jako že my tu energii nemůžeme ze sebe vydat, tak jsme to vydávali tím ventilátorem.

RP: Tak to je taky cesta.

VB: Dobrej by byl ten naftovej, takový to naftový vytápění.

RP: Ale tam byste měli mít před sebou ještě ty kamínka elektrický, jakože publikum

vám to vrací, víš. Z obou stran proudění, prostě energetická výměna.

VB: Hele, pojdte si dát cigáro, já jsem z toho úplně vyčerpanej, jak člověk přemejšlí...

(Pokračování v příštím čísle)

SÉPIOVOU KOSTÍ: Martin Neužil

Brněnský básník, spisovatel a cestovatel, jenž v říjnu 2025 vydává u nakladatelství Ears&Wind Records svůj knižní debut Plné řádky prázdných lahví – bedekr a poesie v jednom.

Předvést hovno

Zajímalo mě,
co dělají se svým nitrem lidé,
kteří nepíší, neskládají, nekomponují,
nehrají, nemalují,
nesochají,
netočí ani netančí,
nevykládají příběhy
a nezpívají.

Není škoda všech těch myšlenek,
emocí a pocitů,
které nebyly žádným způsobem projeveny?
Pak mi kamarád ukázal TikTok
a já pochopil, že není...

Priority

Znáte to.
Vstoupíte do podniku
a už na schodech je nutné
rozhrnout dým z cigaret,
abyste trefili další schod dolů.

Před každým hostem stojí půllitr,
dvoudečka nebo panák.
Za barem si holka s dredama
v konopné sukni balí cigáro
z trávy a tabáku rozsypaného po stole.

Oprýskaná omítka
dávno oslavila třicítku.

Židle i stoly jsou každý pes jiná ves.
V rohu stojí zrezivělá kamna
a místo na bečku
ohraničuje linie z prachu a špíny.

Mám rád tyhle hospody,
kde je na první pohled poznat,
co je důležité, a co ne.

Obrácený symbol

Velké červené srdce
nastríkané sprejem na staré zdi.
Symbol lásky.
Ve všech kulturách, jazycích, světech
jasné znamení,
že někdo má někoho rád.
Někdo miluje
a někdo pro někoho udělá všechno na
světě
i ve vlastní hlavě.

Střih

Po nevydařeném manželství
ležíš na zemi
hlavou u té samé zdi
a vidíš věci z jiné perspektivy.
Srdce zespoda vypadá úplně jinak.
To se láska v prdel obrací.

Modré kalhotky

V mých básních
se prakticky neobjevují barvy.
Jako by ani nebyly
součástí mého života.

Nepíšu o zvířatech,
ani si nevšímám šperků,
taky nezmiňuju slavné lidi,
ani spisovatele ani herce,
ani slavné módní návrháře.
Nemám cit pro stavební materiál,
počasí ani pro životní pojištění.

Je mi to jedno.
Zlaté stránky,
kovový měsíc,
zelené náušnice,
modré kalhotky s krajkou,
pes močící na pytle s cementem,
Brad Pitt nebo Albert Camus prodávající
pojistky.

Nic z toho nevnímám.
Až na ty kalhotky,
ty si pamatuju moc dobře.

S námi potopa

Někdy se stane,
že na město přijde přílivová vlna
a celé ho spláchně.
Nezůstane kámen na kameni.
Všechno barevné a veselé
je zaplaveno bahnem a hnusem.

Zažil jsem něco podobného.
Seděl jsem zrovna v baru
a u vedlejšího stolu si povídaly dvě slečny.
Ta jedna byla hezčí než druhá,
přesto obě krásné.
Povídaly si o surfování a o zvířatech,

pily prosecco a byl na ně takový
až hřejivý pohled.

Pak to přišlo.

Před barem zastavily tři taxíky.
S protivným řevem se z nich vyhnuli
jejich opilí kamarádi
a zaplavili jejich stůl.

A bylo po všem.
Zbylo jen bahno a hnus.
Škoda.

Letní zahrádka

Je jedním z nejhezčích míst,
jaký může město nabídnout.
Tahle na rohu parku a kostela
je možná úplně nejhezčí ze všech.

Holky tu chodí bez podprsenek
a řetěz ze žárovek zamotaný v psím víně
nad námi
kreslí na kamennou dlažbu
vzrušující představy.

Nejradši mám, když se setmí
a bar se pomalu proměňuje.
Uřvané partičky teenagerů odcházejí
a střídají je hezky oblečené páry.
Objednávají si červené víno
a nad svíčkou si šeptají nesplnitelné sliby.
Někteří skončí za pár hodin v posteli,
někteří skončí za pár let na práškách,
ale všichni jednou skončí.
Ti smíření vypadají daleko spokojeněji.

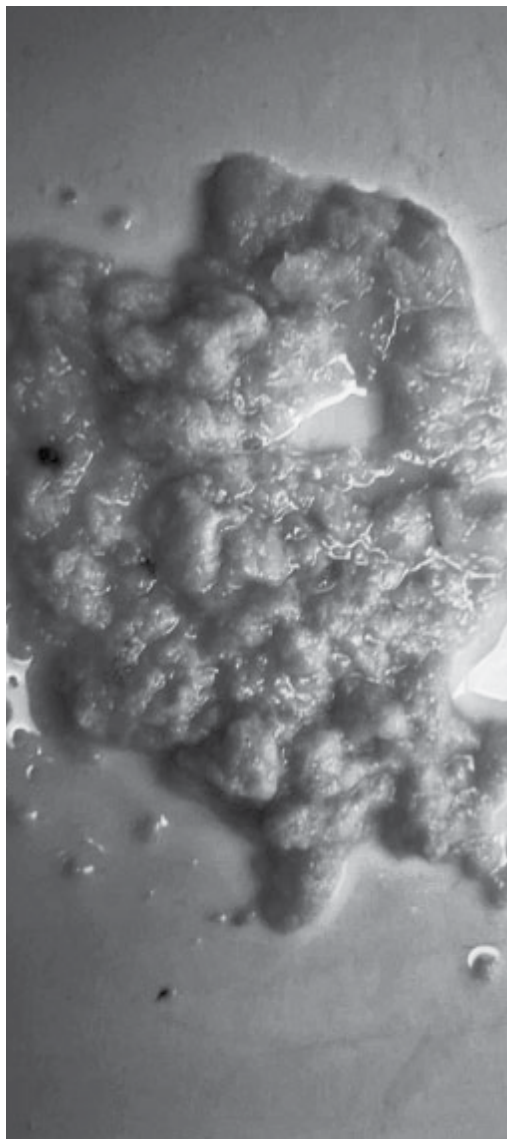
Přijďte na pivo.
Přijďte na víno.
Dejte si klidně limču,
ale prosím,
nekupujte těmhle holkám podprsenky.

LAPAČ SNŮ: Nevím, jestli spím...

Nevím, jestli spím. Cítím, že jsem obklopen příkrývkou, že mé nehybné nohy vězí v teple, ruce jsou ve stabilní pozici, ale všechno kolem se chvěje jako pavučina, do které se právě chytila kořist. Něco je špatně. Nevím, jestli sním, nebo jsem ještě neusnul...

Les, jedu v autě a vnímám detailně stromy, které jsou klidné, zelené a vzrostlé. Přijíždím k nějaké stavbě nájezdu na hlavní silnici, nějakou dálnici a snažím se najet na tu dálnici, na most nade mnou, ale je ve výstavbě, nejde to projet. Couvám zpět, všude kolem jsou stromy vytržené i s kořeny, spousta dřeva, celých kmenů, i s kořeny a korunami. Mezi nimi je hnědá upravená hlína... nešlo jet dál. Ty stromy mne rozesmutnily. A ta hlína voněla.

Nastoupil jsem do výtahu a se mnou mladý borec s dětmi, oblečený do lesklé teplovodky nebo pyžama a chtěl se se mnou bavit, ale asi albánsky, nerozumím mu, výtah se rozjel a on s balkánským úsměvem vystoupil. Cítil jsem, že ví, proč a já ne. Ten výtah pak vypadal jako nějaká pracovní kabina, možná kabina rakety. Ale já jel vzhůru. O vteřinu později jsem nějak věděl, že je něco špatně, že se výtah urve, modlil jsem se, ať dojede, už už se mají dveře otevřít, ale kabina podklouzne a padá dolů, zapřu se a očekávám náraz a konec. Asi to má nějaký bezpečnostní systém, není to volný pád a náraz není velký. Zajel jsem do půl patra suterénu. Za okny dveří kabiny vidím přibíhat chlapce z obsluhy, otevírají dveře, natahují ruce, nemůžu se pohnout, nemůžu mluvit, jen těžce dýchám. Přežil jsem.

Rozmočený Chorvatský chléb v mých snech...

Stanislav H.

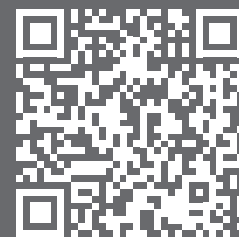
DÝMEM: Dopadlo to dobře

Máme po volbách a média jsou zahlcena clickbaity, „analýzami,“ politiky zde truchlícími a tady zase jášajícími. Turek dostal přes hubu a na něj a Macinku vytáhli video, kde Trikolóristku Majerovou nazývají pičou. Andrej Bilak, pardon, Babiš se naparuje, nadýmá se jako holub a kokrhá jako kohout na cizím smetišti. Komerčního fašistu Pokadimuru přeskákal ještě větší komerčnější fašista Rajchl a slunce dnes ráno vyšlo a večer zase zapadne. Tedy, žumpa se zatřásla, vydala své nejlepší produkty lidské omezenosti, ale jinak se nestalo vůbec nic. Zajistě, dosavadní prozápadní liberální vláda lidské slušnosti skončila, její představitelé odcházejí do opozice a my všichni, co máme v hlavě mozek, a ne slušně řečeno naděláno, teď budeme pozorovat to páření zrůd a zrůdiček všeho druhu a kladení matrjošek do našeho veřejného systému a počkáme si, až se ta svoloč požere navzájem a vyhrajeme další volby.

Co je ale úplně nejzásadnější zprávou o těchto volbách je to, že ty největší polistopadové kreatury, tedy uskupení Stačilo kolem rudé blběny Konečné a jakéhosi Sterzika skončilo v kanále a nenaplnily se tak ty největší obavy ústavní většiny lůzy a ruských kolaborantů. Jistě, i Svätý Andrej Vykuřpytel je hajzl prvního řádu, nicméně to, že je odsouzen koexistovat s Revivalem Václava Klause a slepencem kolem Pokadimury, je jeho Pyrrhovým vítězstvím. Protože jestli měl za svého prvního vládnutí k ruce tu submisivní ráckující onuci, která mu lízala polobotky a kdovíco ještě, tak nyní je v úplně jiné situaci, neboť nemá koaliční partnery, nýbrž vyděrače stejně bezskrupulózní a psychopatické, jako je on sám. A že budou lacné eněrdie, bývanie aj jedlo, to jsou jen pohádky dědy Babiše, to my, kteří užíváme rozumu velmi dobře, víme, nicméně nemrtví na to spoléhají a začínají natahovat ruce směrem k Průhonicím. Dobře jim tak. Všem ☺

Miroslav Václavek

EARS&WIND DIGITAL

Trvalo to, nicméně začínáme. Postupně digitálně převydáme všechny desky vyšlé péčí našeho vydavatelského sklepa Ears&Wind Records. Stáhněte si grátis veškerá zdigitalizovaná alba, stejně jako virtuální desky, které nevyšly na fyzických nosičích. STAHOJTE, PODPORUJTE NÁS, NAPIŠTE SI O HESLO: EARSANDWIND@EMAIL.CZ Na EWR Digital neustále pracujeme, bude se košatit.

VĚTRY ZE ŠACHTY: Halda, popel a korálky

Někdy v říjnu před čtyřmi lety Vladimír Jaromír Horák (VJH) vypil poslední pivo. Možná už na konci září, nikdo neví.

Dobro a krásu hledal VJH po celý život. Rodem byl totiž hipisák, a to z okruhu přerovského undergroundu z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let, kolem kapely Stará dobrá ruční práce. Za normalizace prošel mnoha povoláními (řidič kamionu, traktorista, dlaždič, kopáč, zootechnik, krmič či antikvář), aby se časem vrátil k oboru, který vystudoval na olomoucké univerzitě. K etnografii a etnologii čili k národopisu.

A potom ženy, písně, chlast a bezmoc. V průběhu příprav jeho pohřbu na ostravské haldě Ema se můj Peugeot náhle odbrzdil (respektive ručka nebyla zatažena), načež se naboural do stromu. Oprava stála 65 tisíc korun, což bylo zhruba tolik, co by stál VJH pohřeb i s kvalitním žulo-

vým náhrobkem. Jenže nikdo z jeho blízkých takovou částku nechtěl začalovat, tak jsme jeho urnový hrob s básníkem Petrem Hruškou vykopali na ostravské haldě Ema. A mezi tím kopáním se moje auto rozjelo z haldy, a klidně mohlo způsobit i hromadnou vraždu, neboť samovolně projelo napříč ulicí Na Najmanské.

Všichni to přežili, jen Vláda nikoli.

Po opravě vozu ten bílý Peugeot dostal stříbrný kufr. A pro mě se stal náhrobkem, takže další téměř čtyři roky jsem při každém nastupování do auta myslel na VJH. Letos v srpnu jsem tenhle pomník nechal sešrotovat. Už neměl žádnou vůli k jízdě.

Vláďova jízda byla nepřetržitá.

*

VJH

ověšený amulety z nebes
řemínky korálky pivem rumem a tramvajemi
posvěcená jízda posraným životem
v poledne hovězí bůh večer svatý škopek
mezitím báseň
nepřetržitě vysílání poezie
nezdolatelná hora Horák
zkoušely to různé ženy jedna až z Bingenu nad Rýnem
víly žínky Lorelei
všechny je miloval až k zbláznění
jenže dvojka jezdí městem přesně podle jízdního řádu
hlavní nádraží náměstí Svatopluka Čecha Muglinovská Křižíkova
ukřižovaný buddhista máničky proroci od pípy
vlak v hlavě stará dobrá ruční práce kometa nad Přerovem
šifrovací klíč k srdci se jmenuje promile
žízeň po verších
Heinrich Heine letní pohádka u Skaláka
jedním dechem plamen meč
a žádná z těch paní
nechtěla zaplatit pohřeb rov smuteční guláš
ani zazpívat píseň Niebelungů:
das ging den Recken nahe; auch viele Mädchen weinten.
Ich glaube, ihr Herz hatte ihnen richtig vor ausgesagt, dass viele ihrer Freunde und Verwandten wegen dieser Reise den Tod finden sollten. Zu Recht klagten sie, sie hatten wirklich Grund dazu...
papírová urna popel rovnou do jícnu haldy
znova přepálený přetavený v neovulkán hořící Ostravy
harmonika pár známých vlastně nic
nichts
doba vymknutá z pantů kloubů výšivek a posazená do výmrdu
nichts nichts
kvartýr dole v Přívoze neopustil ani pár týdnů po exitu
možná i celý měsíc
potulný dělník
v posmrtné souloži s knihovnou
býti básníkem
býti Vladimírem Jaromírem Horákem
věrný písmu nektaru vědění bdění nočnímu čtení nirváně
kurvě filozofii
kurvě poezii

Ivan Motýl

ÚHLÝ POHLEDU: Dva krátké...

1.

Náckové už zase vylézají z děr. Tlupa masokovaných mlátiček napadla pochod antifašistů v Frýdku-Místku. Proč by taky nevylézali? Když se zeptáte poloviny voličů Trumpa, zda si antifa zaslouží rozbít držku, řeknou vám ano. Arcibiskup Duka s nejslavnějším českým náckem Vandasem a otevřeným Putinovcem Foldynou se ve sele fotí na mši za Charlieho Kirka. Vedle u sousedů vládnou Fico a Orbán. Na Ukrajině dál Putin vraždí civilisty a celý svět se jen bezmocně dívá. Politikové, zejména ti evropští, svou nečinností přiznávají: Silnější pes m.dá. Dokud se jim (náckům) nepostavíme, nic se nezmění.

Moje kritika evropských politiků je myšlena zejména s ohledem na Ukrajinu. Můžeme pomoci Ukrajině mnohem více, ale zatím pomáháme jen tak trochu, abychom ruského medvěda moc nenaštvali. A doufáme, že nás třeba nechá na pokoji. A mezitím si tu zvolíme vládu, která bude Putinovi ještě možná fandit.

2.

Někdy se zdá, že je vše dávno ztracené. Denně vidíte, jak ti největší lháři, kteří se pro vlastní prospěch nestydí tvrdit, že Země je hranatá a krychle kulatá, získávají statisíce lajků, zatímco články vědců a odborníků nikdo nelajkuje a nečte. Lidé nevěří doktorům, ale zajímá je, co si o covidu a paralenu myslí Trump. Vše se zdá být beznadějné.

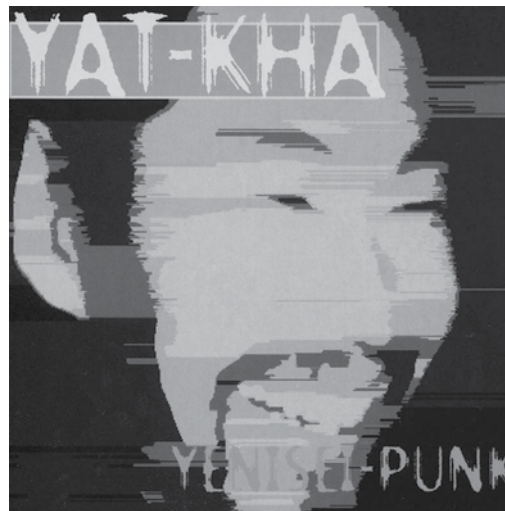
A pak natočí video Zdeněk Svěrák a najednou je můj profil zahlcen Svěrákem, všichni to sdílí. Svěrák neříká nic nového, ale říká to chytře a kultivovaně. A nejvíc pochopitelně zamrazí z toho začátku „Tohle jsou asi mé poslední volby...“.

Svěrák dobyl všechny sítě. A pravda se zase alespoň jednou šíří rychleji než lež. A já mám znovu v srdci naději. Co to znamená?

Že Babiš s Okamurou a komunisty nevyhrají volby? To asi ne. Ale i když vyhrají, tak prostě věřím, že se nevzdáme a jednou je porazíme. Když ne dnes, tak v příštích volbách. Věřím tomu a věřím Zdeňku Svěrákovi. Díky za vše, mistře.

Vojtěch Landa

MÚZY MEDÚZY: Yat-Kha – Yenisei Punk (1995)

Yat-Kha je kapela z Tuvy, což je oblast v Rusku, jež se nachází v jižní Sibiři a přiléhá k severozápadnímu okraji Mongolska. Tuto oblast kontrolovali do 18. století Mongolové a poté Číňané, kteří se mazaně domluvili s Ruskem, které od roku 1860 začalo tuto oblast osídlovat, aby ji roku 1911 obsadila ruská vojska a Tuva se stala formálně nezávislou pod ruským protektórátem. Během ruské občanské války zemi obsadili bolševici a v roce 1921 vyhlásili nezávislou Tuvinskou lidovou republiku, tuto však roku 1944 anektoval SSSR. O legalnosti tohoto aktu se v Tuvě dodnes vedou spory. Mezi nejrozšířenější náboženství patří tibetský buddhismus, šamanismus a pravoslavlí neboli ortodoxie. Za éry Sovětského svazu patřila Tuva k nejizolovanějším částem světa, cizincům byl vstup na její území přísně zakázán, Stalinova komanda v té době popravovala buddhistické mnichy a pustošila chrámy. No, nic nového

– známě to i z jiných míst, kam vnikla noha bolševika.

Tolik krátké historické, zeměpisné, religionistické a politické okénko a šup k hudbě. Tuva má poměrně bohatou hudební kulturu, typickou zejména hrdelním zpěvem, (xöömei, khoomei), přičemž mistři tohoto zpěvu dokážou vyloudit najednou dva až tři tóny – od hvízdání přes temné mručení až po hluboké burácení. Vzniklo zde několik kapel, která se zabydly ve světě world music, a to zejména Huun-Huur-Tu, kteří spolupracovali mj. s Frankem Zappou či Kronos Quartet. Tuto kapelu založili v roce 1992 Kaigal-ool Khovalyg, bratři Alexander a Sayan Bapa a Albert Kuvezin. Hrdelní zpěvák Kaigal-ool Khovalyg založil ještě kapelu Vershki da Koreski jako fúzi hrdelního zpěvu, jazzu a senegalských rytmů. Z dalších kapel můžeme jmenovat čtyřčlennou ryze ženskou kapelu Tyva Kyzy, kde je rovněž dominantním hudebním prvkem hrdelní zpěv.

Výše jmenovaný zpěvák a kytarista Huun-Huur-Tu Albert Kuvezin založil kapelu Yat-Kha roku 1991 v Moskvě jako experimentální projekt spolu s avantgardním hudebním skladatelem Ivanem Sokolovským. Název je odvozen od tradiční strunné zvonkové harfy a hudebně se jedná o fúzi lidové tuvínské hudby s experimentálním rockem. Při poslechu desky *Yenisei Punk* (1995) mi brněnský hudební experimentátor Tomáš Vtípil na počátku milénia říkal, že Yat-Kha jsou takoví tuvínští Velveti... já četl, že se jim zase říkalo „Pogues dálného Východu“. Právě Alberta Kuvezina, jako v té době neznámého umělce, objevila roku 1990 na

obchod pro slovo, obraz, zvuk, pohyb, život

DREVENACIKADA.CZ

soutěži Voice of Asia v Kazachstánu odborná porota západních producentů, která mu navzdory bojkotu místních post-sovětských porotců udělila Cenu Briana Ena. První album nahrávali v Moskvě a vydali jej roku 1993 pod názvem *Antropophagy*. Již v té době se však Sokolovsky s Kuvezinem umělecky rozešli a vydali se každý svou tvůrčí cestou. Desku *Yenisei Punk* vydávají roku 1995 již bez něj v základní tříčlenné sestavě s perkusemi a strunnými nástroji. Toto album vzniklo jako mix tradičních tuvínských melodií a nástrojů s elektrickou kytarou a rockovým pojetím a pro kapelu bylo jednoznačně průlomovým albem, které je rychle vystřelilo na druhé místo žebříčku World Music Charts Europe, což přispělo k mezinárodnímu uznání kapely. Název alba odkazuje k páteční tuvínské řeči Jenisej.

Album *Yenisei Punk* nahrávali v mobilním studiu Global Music Centre v Helsinkách, s použitím pouhých dvou mikrofonů a jedné palcové páskové mašiny. Atmosféra alba je těžká, surová, až hypnotická. Výjimku tvoří katarzní meditativní vybrnkávačka *Irik Chuduk*, která se mi ve své době tak zalíbila, až se nade mnou Tomáš Vtípil slitoval a naučil mě ji na kytaru dle odposlechu. Jedná se o tradiční tuvínskou pí-

vě s perkusemi a strunnými nástroji. Toto album vzniklo jako mix tradičních tuvínských melodií a nástrojů s elektrickou kytarou a rockovým pojetím a pro kapelu bylo jednoznačně průlomovým albem, které je rychle vystřelilo na druhé místo žebříčku World Music Charts Europe, což přispělo k mezinárodnímu uznání kapely. Název alba odkazuje k páteční tuvínské řeči Jenisej.

seň, jejíž název v překladu znamená Malý potok Irik nebo také Bystrý proud. Právě tuvínská krajina, jako řeky, potoky, tajga, stepi a hory jsou v tuvínské hudbě častým tématem. Základní melodie skladby *Irik Chuduk* vychází z lidové písně, přičemž kapela ji posouvá do hypnotického rytmu s doprovodem tradičních strunných nástrojů (igil, yatkha). Hrdelní zpěv dodá-

vá skladbě „podzemní“ hloubku, jako by proud potoka rezonoval přímo v hrudi. Na desce rovněž můžeme najít kapelní hitovku *Karangailyg Kara Hovaa (Dyngyldai)*, jež se dokonce později objevila v reklamě na iPhone od Apple. Vrcholem alba je závěrečná epická, téměř 11minutová skladba *Kargyram*, kde Kuvezin vytahuje svoje hrdelní tóny až někde z paty, prdele či pekla. V roce 1999 vydávají velmi povedenou desku *Dalai Beldiri*. Název alba by se dal přeložit jako Splytutí moří a tato deska je již méně rocková, spíše se jedná o čistě lidovou hudbu bez výraznějších fúzí (i když i zde se najdou – například ostré pojezdy na elektrickou kytaru v písni *Ydyk Buura* či až bonhamovské bicí ve skladbě *Keergentchig*). Hned úvodní skladba *Kaldak-Khamar* je svižná halekačka v rytmu koňského cvalu. Skladba *Ópei Khöömei* je bez jakékoliv instrumentace, jen za použití hrdelního zpěvu. Na desce bych však vyzvednul baladickou skladbu *Charash Karaa*, volně přeloženo jako Stín temnoty, já si však vždy představoval jako baladu o pěstitelích konopí, opia a durmanu, kterak se po celodenní šichtě na poli vrací při západu slunce domů s károu vypěstovaných dobrot – taky jsem si ji foneticky překládal jako Kára čarasu. Závěr alba obstarává velmi temný song *Sodom i Gomora*, zpívaný v ruštině. Jak již název napovídá, text vychází z biblického příběhu Sodoma a Gomora z knihy Genesis a vypráví o hříchu, zkáze a morálním úpadku. Hudebně jde o kombinaci normálního i hrdelního zpěvu, šeptání, chraptění, extatických vysokých zpěvů, doprovázených pouze sporadicky šamanským bubnem a plechy. V pozdějších letech kapela různě obměňuje členy, experimentuje se zvukem a používá více rockových až metalových prvků. Na přelomu milénia vydávají album *Aldyn Dashka* a roku 2001 nahrávají soundtrack

k němému filmu Vsevoloda Pudovkina z roku 1928 s názvem *Bouře nad Asií* (Storm Over Asia). V roce 2003 vydávají jejich poměrně známé album *Tuva Rock*, kde již můžeme slyšet ostřejší kytarové riffy, doprovázené svižnými rockovými bicími. Jen ten hrdelní zpěv „kargyraa“ je nezaměnitelný. Nebojí se zde experimentovat s divočejšími elektro-rytmy (např. ve skladbě *Langchyy Boom*) či dokonce balkánskými čardáši (skladba *Dorug Daiym*). Hitovkou je zde baladická skladba *Amdy Baryp* s dominantními strunnými nástroji. Roku 2005 vydávají album *Re-Covers* s coververzemi skladeb od Kraftwerk, Captaina Beefhearta, Boba Marleyho, Motörhead, Rolling Stones, Led Zeppelin a dalších. Toto album je unikátní fúzí hrdelního zpěvu s různými hudebními žánry, včetně rocku, blues, reggae a elektroniky. Relativně známým coverem z této desky je evergreen *Black Magic Woman* od Fleetwood Mac s hrdelním zpěvem v angličtině. Velkou parádou je také *Love Will Tear Us Apart* od Joy Division – syrovější blues s hlubším zpěvem nenajdete... Někdy v té době vydával svoji počítačovou hru s názvem Myšákova dobrodružství můj kamarád Lukáš Robson Robek (baskytarista kapel Sounds of Occupation, Hary a hadi, Na prst sádla či Honzíkova cesta) a použil do ní hudbu právě od kapely Yat-Kha. Ke cti obou nutno dodat, že Robson kapelu požádal o souhlas a kapela souhlas vydala bez jakýchkoliv dalších nároků. Přeci jen, jednalo se o počítačovou hru, kterou skoro nikdo nehrál a rychle upadla v zapomnění. Z nejnovějšího období bych vyzvednul album *We Will Never Die* (2021), typické syrovou kombinací bluesové kytary, hrdelního zpěvu a tradičních tuvínských nástrojů. Zpěvák Albert Kuvezin nedávno vzpomínal na své začátky a bilancoval: „Narodil jsem

se v Kyzylu, hlavním městě Tuvy, které bylo tehdy ještě docela malé a velmi příjemné. Všichni naši předci byli kočovníci a moji rodiče patřili k první generaci, která se zde usadila. Já jsem se učil na kytaru. Nejradši jsem měl Jimi Hendrix, Deep Purple, Led Zeppelin, Black Sabbath, psychedelii a heavy metal. Dnes se v Tuvě většina mladých zajímá o mezinárodní hvězdy, jen hrstka těch nejprogresivnějších si myslí, že Yat-Kha je něco super. Minulost naší země v době Sovětského svazu byla hodně komplikovaná, ale přesto ta éra zůstala součástí našich dějin a nikdo ji nedokáže vymazat. Humor, který třeba slyšíte v našich cover-verzích komunistických budovatelských písní, pro nás byl strašně důležitý. Právě ten pomáhal lidem – a hlavně umělcům – v době SSSR přežít.“

Honza Bartoň

Podzim s Ears&Wind: Hoyko Letmein – Kowalski

Nakladatelství Ears&Wind Records vydává kvazi komiksovou knihu Kowalski. Kvazi komiks proto, že obrazy nenesou přímé sdělení, na rozdíl od komiksu, který vypráví příběh sám o sobě.

Surrealistická tvorba Richarda Pechy, publikujícího pod pseudonymem Hoyko Letmein.

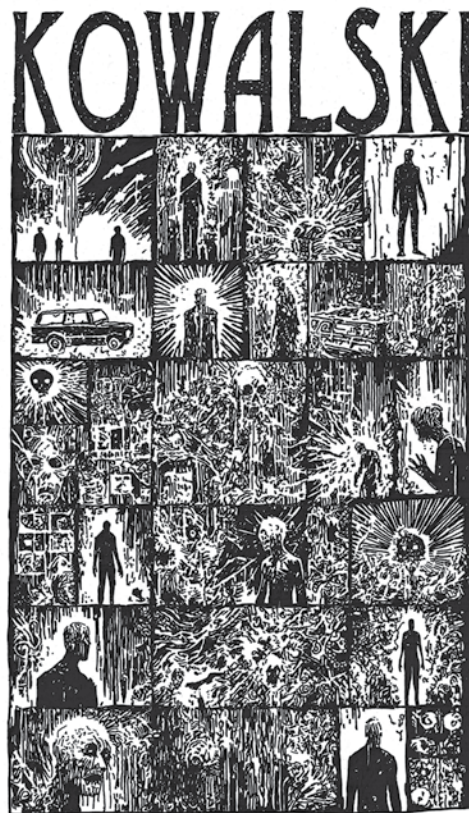
*Nádechem seber svíčky plamen a zhasni se.
I zlo se nad sebou umí dojmout.
Jedině dřevo po smrti voní.*

54 stran formátu 18 × 25 cm na kvalitním přírodním papíře.

Limitovaná řada 100 výtisků.

DOPORUČUJEME!

Kniha vychází jako první svazek nové edice ŠLACHT. Uvední za účasti autora na festivalu poesie Potulný dělník v sobotu 25. října 2025 v brněnském klubu Sibiř na Dukelské třídě 50 v Brně–Husovicích.

Vratislav Brabenec & Richard Pecha

ČTVERHRANNÁ GUMA DO PRAKU

Kde něco podobného dneska splasit. Těžko už.

Věřím, pevně tomu věřím, že dole v Krymský, co byla prodejna s látkama by to měli. Koupil jsem tam krejčovské metr, vo kterým v obchodních domech už nemaj ani ponětí.

Prak. Ten ve tvaru písmene ypsilon, přeci.

Ne ten Davidův nebo od Prácat z husitských válek. Dřevo, guma zvlášť! Kůže z boty na náboje (matice, šutry...).

Ovocný stromy - jakž takž, dub na těžší kalibr, vrba pro začátečníky.

Jasan byl jasan, i se to tak řeklo.

Slaběj drátek na upevnění gumy čtverhranný. Chtělo to, potřebovalo to hodně umu i trpělivosti.

Maticí bys zabil vola, kdyby na to přišlo.

Guma čtverhranná byla ke koupi ještě v padesátejkách u starejch papírníků, který nechávali dožít.

Málem bych věřil, že jsem to viděl.

Letečtí modeláři Používali

čtverhrannou gumu napojenou na vrtuli svých modelů. Jak se guma rozmotávala, roztočila vrtuli a model letěl. Považte.

O tom by vyprávět mohl Jiří Kabeš, modelář, jinak violista od PPU.

O dalším, jiném, využití zmíněné gumy my není nic známo.

28. 7. 2025

POTKAL PTÁKA NOHA

A nebylo to poprvé. Bájní ptáci se vrací.

Když je nejhůř nebo jenom ouvej.

Trmácel se, klopýtal, chůzi se to málo podobalo. Samej bludnej kořen, bludičky, klekánice, polednice... docela pěkný, dobře rostlý, ale: silná vůle, předsevzetí dostat se domů, ulehnout, ženu políbit, dokoupit na svátky potřebný. To všechno měl vhlavě.

Potkal ptáka Noha.

Nepřipadalo mu to nijak dobrý, výjimečný.

Proč, koneckonců, když je na tom jeden špatně, by nemohl někoho, něco, potkat.

Pták Noh je nemluva. A tak šli bok po boku, jak se jen dalo. Když už se nohama sotva pletl, pták Noh ho vzal za flígr a odlétl.

Oddech! si. Konečně záchrana. Letí.
 Pak z výšky na rodnou zemi močil a kálel.
 Přes moře, přes hory až do postele.
 Poděkoval Nohovi za tu službu.
 A než usnul (že by navždy?), stačil si ještě zopakovat:
 Nevolat pokaždý, když je člověku šoufl, bájný ptáky.

I bájní ptáci musej zanášet.
 Ale kde pak ta vejce hledat.

7. 8. 2025

PTÁK NOH ZAKORÁVÁ VO BLUDNEJ KOŘEN

HOYKO LETMEIN: KOSMICKÝ TANEC

Ediční výhled Ears&Wind Records:

UŠIAVÍTR: V poli klasy se klátící – Rozhovory z novin Potulné Akademie (vyjde v roce 2026), **VRATISLAV BRABENEC** – Vůl Hvězda Ranní / Vážený pane K. (ilustrace Richard Pecha), **KAZIRMUT KNOBLAUCH** – Komolení (ilustrace Richard Pecha), **LÉONBLOY** – Krev Chudého (přeložil Josef Florian), **IVAN MOTÝL** – básnická kniha, **MIROSLAV VÁCLAVEK** – Zudétnland, **HYNEK TICHÝ** – Příliš vzdálené písčoviště, **HISTORIE STARÉ DOBRÉ RUČNÍ PRÁCE**. Vinyly: **HOYKO LETMEIN** feat. **VRATISLAV BRABENEC**, **DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN**

PODIVUHODNÉ NECESTY:

Necesta mluví z cesty

(V/RÁNĚ...)

východisko vypadlo ze dveří
míří přímo do bílého
aby lépe trefila
stín vybarví pastelkou
střela se s tím smířila
o cíl cestu opřela
opřede se pověstí

TRALALA...

když už není čemu unikát
jde o univerzální unikát
pozadí necesty o krok napřed
za/měří se na střed
možná se i pře/jmenuje
bude o krok napřed
to je toho... touho

drž se nitě
od A a/ž do Ž
z čeho jsou ty šaty?
z cukrové vaty?
to si někdo slízne...
oblek zmizne
babu máš ty...

pikat bude plazma
bude budeš budeme
půjde/ššš se pyřit
příčít pykat poletovat
poslušně a od píky
ššš pípat bude sopranino pí/dění
jak pikola si pískne

tři kuličky do země
a vy voli nechte mě
kde jsou ti voli?
na břehu při/běhu za/kopání
kde je ten běh?
zběhle zběhl
tam kde našel něhu
ona už čekala

TRALALA...

chu/děra cesta
časomíra štemplem praštěná
pojmy pátravě plazí se páteří
podél do nevím
nevrátí se dřív než v čas
pořád by jen utíkala
prosí/mé/tě vyslyš nás

TRALALA...

zkrat se útěšně prota/hú/je
ale pak to mokro zblankytnělo
a/ž do květinova
déšť dodštil
a vykouklo slunce
na předměstí Vídně
je čím dál naléhavěji vlídně

pěšmo šeptmo ššš JAKO za vo/zem
němo/ty já...
slovosledem následků
od hlavy a/ž k nížině
se ustrne
a/ž zas bude velký JAKO mrně
nitě protnou se v Brně

naléhavost jinak to ani ne/umí
i chůzi si podrobí
v tom či onom směru
chodníček o více cho/dech
vni~vně vzhůru níž
ššš...
nit do minula se svinula

TRALALA...

toho by se je/den ne/nadál
že jsou dva
laskavě maskovaná metoda
epitely vykulený o krok napřed do potom
sloučenina loudavě se loučí
rozkvetlý/m sou/větím
za/ním na/ne/čisto

oči očištěny odstíněním
odvoditelnost přešel smích
únikového východu se u ní líbí
pohupuje se na zlatých lodičkách
ach...
na odvrácené straně stráně
pravý paví úhel
úsečka takový úsek ještě ne/viděla

TRALALA...

i necestu svede
docela ji to vytočilo
komíhá nohama savana samba
při první příležitosti zapřede při
když už tak už...
možná se jí to jen zdá
divže to neodstonala

TRALALA...

v duhovce je nával
jako by se stalo
vleče se lesní pěšinou
hned to bude
mapu si zmaluje

a/ž nebude u toho
vše pře/dem hotovo

daleko blíž než tuší
pozve dálku dopředu
ovál si jde naproti
preparace propaguje novou módu
pře přetáhne přes hlavu
odívá se kondicí
to se vrrr...

pomodlí se růženec
zmaluje se na růžovo
co se do ní vejde
ecce ovo
hvízdne do hvozdu
ne/vybere zatačku
aby vzadu ne/zůstala

TRALALA...

pře/sedla si na tobogán
a už padá
prostor do ní padá
jak rozhledna do dna nadstavby
maže jako mažoretká
trať celá oválená
haleluja chaluha

splávek nacvičuje splývání
tání nemá stání
přívlastky pře přitažené za vlasy
klobouk dolů...
nevidí to tak černě
přitažlivost ne/dokáže zřící se názoru
den pominul se do včera

kolena jsou z toho vykořeněná
půst k obrazu chuťové navigace
pře převlečená za жизнь
nohy na stůl
hurá na vycházku
chůze nohy odhodí a už je tam
ani se nerozkoukala

TRALALA...

skřivánek si solí snídani slzami
sova z toho usne
sotva dech popadá
pře přeskočila na jiné téma
práskla sebou do prázdna
odhodlanost odhalí se
skví se

hra/nicí nítí absence
oddálení na sebe nenechá čekat
hrne se jak velká voda
čelem vzad
ani neví jak k té při břeh přišel
zjevil se duhový utěšitel
aby to ššš za/po/šil

ale zase to odešlo
ráno ještě tréninkově promoklo
evakuace nácviku proběhla bez cavyků
druhý příchod právě na odchodu
někudy někam tam
přes pře/chod
tundrou kudy trefí i slepá munice

na cestičce domů břeh za/lehl/a
marně brání se bránice
hodila se do gala
když tu vůni česala
taková už je úžasu úže
toká a tokala
lopoty sunou se do sutin

TRALALA...

nějak jí to ne/jde
a/ž to pře/jde
zase půjde
na sobě ni nit
to nelze změnit
dotek a/ž do teď
ňuňu... nu?!

to ujde
při/blížení si s tím už nějak poradí
tanec bude všude
nějak už to pře - klepe
tak to je ta cesta ze/mě...
odtehdy a/ž do teď
pозvolna se opouští

vodítko venčí vyplazený jazyk psovoda
ú/sek celý na štorc
bezprostředně do potom
o soutok se shoda opře
o krok napřed
necesta se odmlčela
blížkost se v ní zhlídla

TRALALA...

třísla země se otrásala
napříč přičestím
už ani neví jak k soutoku při/šla
muzika břinkala
stoprocentnost dodnes neví
kolik měla pro/mile
zpětnost si ji dohledala

TRALALA...

směr usměvavě spíná ruce
bere stezičku
ruka v ruce prudce usíná
čakacia lehota
kvapně opouští ukvapenost
chodníček se/pne a zpívá
pře má mašli převázanou nevázaností

báj si nemůže přijít na jméno
hluchá jak poleno
a/ž do naprostého splynutí
úsudek před/mě/s/tím předsudku
mínění se pominulo
vymazání význam vymezilo
pře už to nějak překlepe

nedívá se vpravo vlevo
západ měsíce zvířeného zření
útroby vyobcované cizo/krajností
pře je při/davačka do ohně s olejem
můj ty smutku k radosti tu bud'
bludem bloudící
pozornost ji po/tkala

TRALALA...

pře předhání jed/na druhou
vzdušnou čarou v-před/tuše
haní ne/zájem
nebe tančí u tyče
třeše se
pře v přestrojení za tření
a přece se pře pře o přesnost

neví co je kde
jde
ač to uvnitř nemá vně
jde
jde
jde
ne/před/vídanost se tam vydala

TRALALA...

Luboš Vlach

Podzim s Ears&Wind: Kazirmut Knoblauch - Komolení

Knihu výtvarně doprovodil Hoyko Letmein.
V říjnu 2025 vydává Ears&Wind Records
ve spolupráci s nakladatelstvím Vršovice
2016. 76 stran formátu 15,6 × 14,1 cm na
kvalitním papíře. Limitovaná řada.

KONKORDÁT KRÁSY
KÁMASÚTRA KOMOLENÍ
KLENOTNICE KLENÍ
KRÉDO KONTRADIKCE
KADLUB KREATIVITY
KNIHA KOLOTOČ KONFLIKT
KADIDLO KONČINOU KONČETIN
KOMBINAČKY KULTU

KONJUNKCE KONKRÉTNÁ
KARANTÉNA KALŮ
KURIÓZNÍ KORPUS KOLOTÁNÍ
KNIŽNÍ KOKTAVOSTI
KARAMBA...
KARAVANA KRAVIN
KONINY
KAŇON KOBYLINCŮ

KŘOVÍ KRÁPNÍKŮ
KOVÁŘSKÝ KRASOPIS KVĚTIN
KASTA KASKADÉRŮ
KÁZEŇ
KOLORATURA KŘIKU
KONTRABAND KŘIKLAVOSTI
KŘUPAVOST KOSTÍ
KONEC...

*Ukázka z Komolení
Kazirmuta Knoblaucha*

CESTY MARKA SOBOLY:

Básně pro Erika

***1971. Diskrétní dis diskofil, komediant, kibic, kronikář, básník, povídkář, grafik, galejník, granátník, grošák, grandiozní gramatický paranoik, potopový v posiláči, čelo partyzánský, to všem je jasný, moderátor, konfabulátor, korepetitor komolení, kapitán kormorán kartáčující kobylu K, kardinální krasoduch komediální, tragik, komorník, kuchař, kormidelník, kobylka luční, karamba samba krutibrko, kardiochirurg na kanapi, kremační pec... tak krucinál fagot, co od něj ještě kdo chce?**

*Motto: Zasáhl jsem. Nepromarnil jsem.
Dotknul jsem se!*

Klub Boro na Křence

Byly to doby
kdy jsme neměli peníze
ale měli jsme páteční noc
ta byla naše
celou pro sebe
jen pro sebe až do rána
Boro svítilo jak neonovej chrám
pro ty co věří v bigbít a chlast
Boro to nebyl klub
to byl rituál
zavřela se za tebou plechová vrata
jako nebeská brána
někdo poblil aparát
někdo v rohu brečel
už byl sťatej jako první ten den
vzduch byl hustý
dým z tisíce cigaret
a na záchodě penis namalovaný fixem
a měl si zapařený trenky
a holka ti šáhla do rozkroku
ústa jí voněla po rumu
a vycenila zuby a řekla něžně pojď
ne že by jsi byl tak hezký
nebo tě milovala
ale že si ten týpek z tý kapely.

První koncert v Brně

Všichni byli mladí, krásní, přesvědčení
že ta pravá kultura je když se zpiješ do němoty
a pak recituješ básně o smrti a beznaději
a tváříš se důstojně
na pódiu já básník zpěvák
kterému tečou nudle z nosu
ale z pódia se valí slova co řezou jak rezavý nůž
diváci tleskají
protože jsou sjetí a nemají sílu odejít
nebo se bojí jít do tmy
byli jsme králové večera
bez koruny, bez trůnu, bez žezla
a když to vše skončilo
a já slézal z pódia
opojený myslel jsem si že jsem Jim Morrison
přišla ke mně dívka s dredama
a povídá nejraději bych ti vyřízla jazyk
ale bylo to tak krásný
dnes si otevřu pivo co mi zbylo
zavřu oči a slyším to bzučení
ne z repráku
ale z duše.

Poslední koncert v Brně

Pódium bylo nízko
a tlak vevnitř vysoký

začínali jsme pozdě
protože se nikdy nezačínalo včas
a o to víc se pak začne naplno
fanyнка v druhé řadě
co už toho zřejmě slyšela a zažila dost
zakřičela
Začněte! Chci už jít domů!
A já se usmál
protože jsem věděl
že kvůli takovým
to má cenu
a pak to začalo
jako by se jednalo o život
ale byl to jen večer v Boru
ve třetí sloce jsem ztratil text
ale nikdo si toho stejně nevšimnul
protože to pořád byla pravda
a když jsme dohráli
byl potlesk
a ta fanyнка byla šťastná
konečně mohla jít domů.

Podzim v Brně

Venku je listopad a mlha
ale uvnitř to hřeje
pomalu plouživě připlouvá deprese
jako každý rok
pořád dokola
láska na jednu noc
láska co skončí na schodech
a básně co přežijí vše
i ty mé podzimní deprese.

Krákor 2003

Jeli jsme na Krákor
nevěděli o co jde
ale ve skrytu duše věřili
že to bude hodně dobrý
horký stan
tři dny bez sprchy

a jeden život s pravdou
pivo hodně piva
rum hodně rumu
z pódia se line ostrý zvuk
zvukař se směje protože všichni
stejně paří jak o život
a kdo tu hledá čistotu zvuku
je na špatné adrese
my jsme začali hrát
kapela téměř bez názvu
hrozně opilí, ještě hůř naladěni
a přesto jsme hráli v hlavním čase
lidi tančili jak šílení
pot, láska a bahno mezi prsty
nikdy jsem nezpíval líp
než tenkrát na Krákoru
ne proto že by mi to tak šlo
ale protože mi to každé věřil
a já v tu chvíli věřil jenom tomu
že svět jsou reflektory a lidi co to baví
tam nešlo o tón
šlo o to že seš upřímněj
nahatej v duši
a to je ten moment
pro který jsme žili.

*Marek Sobola
foto Krákor 2014, křest Kroniky
autor Vladimír Sabo*

TRAUMERŮV SLOUPEK: Noční démoni

Herman seděl na barové stoličce u výčepu ve své oblíbené nálevně. Jedním okem sledoval prázdný püllitr před sebou a druhým pozoroval výčepní s IQ houpacího koně, která mu čepovala další. Pitný režim se prostě musí dodržovat v chladné zimě i v horším létě.

Výčepní nejen že měla IQ houpacího koně, ale dokonce se koni mírně podobala. Než dočepovala püllitr, několikrát silně zaržála a pohodila hustou černou hřívou, a když se k Hermanovi naklonila, aby mu pivko položila na podtácek položený na desce baru, všiml si, že má pod vytahaným, ušpiněným tričkem několik řad krajkových podprsenek.

Byla to stará uhoněná kobyla s velkou prdeľí, a jakmile už püllitr stál před Traumerem, začala se tato končíci dvanáctihodinovou směnou utahaná konice věnovat ostatním hostům. Hosté, muž se ženou neurčitěho věku, trochu zvířata, ale ne koně, spíš vepř a samice turu domácího, se chovali hlučně. Pokřikovali na sebe navzájem i na konici za výčepem. Komunikovali spolu velmi hlučně a také ne příliš slušně. Vepř řekl samici turu domácího, že je alkoholička a že už ji nikdy nebude lízat, a ona ho nečekaně kopl mezi nohy tak, že si klekl na kolena a předními tlapkami si držel látku kalhot v místech kopu. Kobyla se tomu smála a kouřila přitom cigaretu, přičemž popel odklepávala na hlavu klečícího a úpícího vepře.

Do lokálu vstoupil orangutan, tedy obtlouštější muž středního věku s lahví koly v ruce.

Postavil se k výčepu vedle kouřící kobylky a ostatních dvou zvířat. Zeptal se jich, jestli

chtějí panáky. Chtěli. Dostali je tedy, vypili je a orangutan poté zaplatil a rychlým krokem zmizel vchodovými dveřmi zpět do temnot nočního města.

Dvojice hostů měla po panácích již dost, a tak se rozloučili s konicí a odplazili se čekat na pozdní autobusový spoj, který je odveze domů, kde si vyjasní to lízání. Samice turu domácího ještě při odchodu kopl vepře do zadnice a počastovala ho několika nadávkami tvrdšího ražení. On pouze něco zamumlal a odplivl si na zem.

Herman seskočil z barové stoličky, pokynul na konici, že zaplatí, a to také i udělal. Blížila se zavíračka a s ní i čas vyklidit lokál. Moc se mu nechtělo, ale co naplat.

Autobusová zastávka nebyla daleko a na lavičce na ní už chvíli posedával vepř se samicí turu domácího. Ukrutně se hádali a padaly i facky. Samice se rozčílila, zvedla se z lavičky, popošla k označníku zastávky a udeřila do odpadkového koše, který stál vedle něj. Vepř zatím močil z chodníku na silnici a pan Traumer dával znamení k zastavení právě přijíždějícímu nočnímu busu. Ten zastavil a trojice cestujících se ze zastávky přesunula do jeho útrobu.

Tam začal mezi samicí a vepřem nelítostný verbální a fyzický boj. Ostatní cestující, včetně Hermana a řidiče toho závodního nočního stroje, to nesli velmi těžko. Z hlásiče se místo názvu další zastávky několikrát ozvalo upozornění, nechť se neklidní pasažéři zklidní, což se ovšem nestalo, a tak v plné rychlosti zahvízdaly brzdy, spoj zastavil, rozletěly se dveře kabiny řidiče a z nich vyběhl totálně vytočený buldok, který byl připraven vepře se samicí turu do-

máciho roztrhat na kusy. „Ukažte mi jízdenky!“ vykřikl buldok a samice turu domácího ho poslala do prdele a dodala: „Ty nás nemáš co kontrolovat, ty debile.“ Buldok už byl celý rudý vzteky, a tak nebylo divu, když oba zdivočelé kusy dobytka vynesl ve svých zubech z vozu ven, a když se odrazil se svým vozem od obrubníku, tak jim ještě vztekle pohrozil ze svého okénka packou. Herman Traumer byl rád, že napětí v autobusu pominulo a díky tomu se za vámi, mourkové a micinky, rád vrátí ve svém dalším sloupku ve kterém se mrkneme do Hajan.

I. K.

Dřevěná Cikáda: Špinavé Spodní Prádlo – Rány na buben

Kapela Špinavé spodní prádlo vznikla někdy na jaře roku 1987 v Olomouci a téhož roku proběhlo i první vystoupení ve Valmezu, zanedlouho druhé, a na dlouhou dobu poslední, v Olomouci. Ještě nelze hovořit o slavném comebacku, ale již po revoluci se hnuly ledy a kapela se začala formovat. V letech 1996–1999 se kapela uceluje do sestavy ne nepodobné té dnešní. Obráží koncerty, festivaly, narozeninové pijatiky a kakoфонickým soundem vyhání publikum navštívených destinací. S přibývajícím léty ŠSP nalézá sobě vlastní, osobitý výraz, začíná publikum naopak přitahovat, aniž by se však sama vzdala svého undergroundového přístupu. Vzkáá několik kolujících živáků na CDr a v roce 2015 se Špinavci uchylují do brněnského studia Chlív, aby konečně svůj zvuk přenesli na stříbrný kotouč a zakonzervovali tak Rány na buben.

Deska původně vyšla v roce 2015 péčí Ears&Wind Records. Nyní přikládáme jako bonusovou přílohu k novinám *Uši a Vítr*. V obalu a s nezbytnými tiskovinami je CD k mání na www.drevenacikada.cz

1. Rána na buben / Hit on a Drum
2. Fistule / Falsetto
3. Fobie / Phobia
4. Tma v ulicích / Darkness in the Streets
5. Lakota / Lakota
6. Jelen / A Deer
7. Živý-mrtvý / Liveing Dead
8. Jak jak / How and How
9. Zapomenutá / Forgotten
10. 333 / 333
11. Bezmocnost / Helplessness
12. Buňka / A Cell

SVJET PODLE KVĚTUZORA: Dezolátní scuk

A jak jim bylo? Optal se pan Ost při panáčích alpského ryzlinku, kdesi na chalupě v kopcích se to událo, ptal se pan Ost svého známého Kurta, navrátilivšího se emigranta z Ruska. Pan Ost se zeptal sice zcela volně, ale očička mu zablikala a jeho čím dál temnější duše byla celá žhavá pikantností a vyprávění příběhů z té podivuhodné

země. Pan Ost je starej prasák, já ho znám a do těch zadýmených myšlenek jeho černočerné duše dobře nazírám.

No von kníže Nadzemský, vzácný přítel, sběratel, filantrop, milovník umění, prostě jsme spolu chlastali, on měl takovej románek, jak z Lolity to bylo. Akorát to bylo trochu na-

vopak, von kníže Nadzemský vyjebával Kateřinu, hotová laň, květ mládí. světlé vlasy rozevláté byly po plnou zadnici, poprsí menšího vzrůstu, řekl bych že až Evropského charakteru ve spojení s těmi ach je tuze úzkými boky. Inu mládí. Hovoří Kurt.

Jenže kníže chtěl jebat vdovu, matku Kateřiny, pěstěnou, zachovalou samici se značným majetkem a chytrě se vloudil do její přítomnosti prostřednictvím té její dcery, tak to bylo.

Já zas nesnáším Vietnamce, meteorology a lesby. Dodal pan Ost.

Zrovna Vietnamce a lesby? A proč nenávidět meteorology, mistře? Nedá to Kurtovi.

Pan Ost zrudnul, sám o sobě neměl valného mínění a oslovení mistře ho zmátlo. Odpověď je prostá a prosta zbytečností. Vypravil ze sebe pan Ost. Vietnamci se serou do Vietnamek, lesby sesbírají ostatní řezivo a já abych sledoval počasí!? Stav tento shledávám drahý, Kurte, kolik že to let jsme se neviděli? Stav tento shledávám nechutným. Dokonstatoval pan Ost a oba dezoláti pozvedli pohárky alpského ryzlinku k oduševnělému přituknutí plného porozumění.

Lacinej tabák z trojmezí, skopčáci se můžou akorát naparovat s těma svejma mařenama, eurama, jim prd rozumím, ale prej je to otázka priorit, kráva blbá povídala, asi neměla, co říct, a jiná povídala, když jsem se citlivě optal, jestli můžu hníst její cecky, jak ty se tomu kurvisku tlačily přes to tričko, a vona povídá husband, no a já lingvista jí povídám, že mám taky band, retardovanej band. A pak jsem se na ty cecky vrhl, prioritita nepriorita, a nějaký cizí chlap mi dal pěstí, ale nebyl to Vietnamec, lidi jsou prostě kokoti.

A tenhle kníže, pokračoval Kurt, nakukal té

vdově, že její dcera Kateřina je parazitem, a že společně, jako s vdovou, odjedou do USA lodí. Ta naivní slepice, jako ta vdova, mu to uvěřila, nakonec Rusko je známo jako země neomezených možností. Opravdická tragédie to byla, tu dceru Kateřinu kníže s vdovou spoutali, vdova si dala polední čaj a desert, a kníže Kateřinu prznil, zatímco vdova se ládovala poledním dezertem. Jebal a prznil ji, co hrdlo ráčilo, vdova občas tleskala jeho výkonům a kníže zcela zbaven předsudků a morálky z nebohého květu stvořil povadlé, zubožené listí.

Tak na kompost. Byla vtipná vdova, dopila čaj a...

A co, Kurte? Co bylo pak? Odjeli? Visel navrátilivšímu emigrantovi pan Ost na rtech.

Neodjeli jsme. Povzdychl si Kurt.

Jste? Rozblikal se pan Ost. Ty bídáku Nadzemský. Vyprsknul pan Ost smíchy.

No jistě, kravál jak při porážce, Kateřina ječela: miláčku, proč mi to děláš, a maminko, maminko, sousedi zavolali milici, přišlo se na to, že nejsem kníže, ale parazit, vdova se zbláznila i se sbaleným kufrem, ale sežrali mi falešnej diplomatickej pas a vyhostili do Polska. Samozřejmě že žádná loď do USA nikdy nejela, a i kdyby jela, chtěl jsem jen prznit tu vdovu, tak pro formu, pro pocit dobře vykonaného díla, z lásky boží, pro radost. Matka, otec, dcera, syn, kouří kouří Temelín, chacha. Dodal navrátilivší se emigrant a oba dezoláti pozvedli číše alpského ryzlinku a vyměnili si pohledy plné porozumění.

Motiv: Květuzor Škvírkó

Překlad z Květuzorštiny: Ymanuel Houslička

Ilustrace není: Ferdinand Chlast

MIKYHO ZÁPISNÍK: CSd.

V současné době se setkáváme se spoustou zkratk politických stran, různých uskupení a také titulů osob, které se umísťují před nebo za jméno. Např. CSc. candidatus scientiarum, kandidát věd je zkratka, která se umísťuje za jméno a odděluje se od něj čárkou. Doktor medicíny, původně lat. medicinae universae doctor, zkratka MUDr. psaná před jménem, je akademický titul udělovaný absolventům vysoké školy v magisterském studijním programu v oblasti všeobecného lékařství. V současnosti se také již začínáme setkávat s titulem MDDr. (medicinae dentalis doctor, tedy doktor

zubní medicíny), psaným před jménem. Architekti inženýři architektury (Ing. arch.); veterináři a hygienici doktoři veterinární medicíny (MVDr.). Ze studentů učitelství, práv, žurnalistiky, přírodovědecké či filozofické fakulty se stanou většinou magistři (Mgr.). Někteří na tomto označení bazírují a jsou na ně patřičně hrdí. Jiným je to šumafuk.

Napsal jsem na sociální síti, že jsem CSd., celkem spokojený důchodce, žádný Prdch., tedy pracující důchodce. Kdysi jsem byl také díky svému zaměstnání nositelem titulu Pudr., posunovač u dráhy. Proč CSd.? Nikam nechvátám, vstávám, kdy chci. Ráno mě nebudí protivné zvonění budíku, které oznamuje, že je čas opustit vyhrátou postel a rychle spěchat do pracovního procesu. Na inkaso i jídlo mám, zbyde i na pivo a cigára. Dokonce uškudlím nějakou korunu, abych měl na dovolenou a někam se podíval, vlastně jakou dovolenou? my důchodci ji máme furt. Chodím na koncerty, jezdím na festáky, zajdu na ryby nebo na houby. Ty „rostou jak po dešti“ nebo jak po Černobylu, jen vědět, kam na ně vyrazit. Dnes dopoledne jsem nasbíral plný košík, hlavně bedly, ty mám rád jako řízky.

Ohledně titulu CSd. mi přišla odpověď. Rozeznat robota ze sklepa od blbého člověka ještě neumím. Zřejmě to byl nějaký Voloda nebo Ivan. Možná nějaký automat ze sklepa, kde je plno počítačů, asi z Leningradu, pardon Petrohradu, možná Moskvy nebo Čukotky. Rozhořčeně mi psal, že on je taky český důchodce a vůbec není spokojený. Důchodci u nás trnou bídu s nouzí, tedy kromě těch, co si stihli nakrást, tedy i zřejmě

já, když jsem ten CSd. Prý za minulého režimu se u nás důchodci měli přímo královsky. Psali jsme si asi hodinu o všem možným. Bylo mi ho líto. Zřejmě asi nic moc, sedět dvánáct a více hodin denně ve sklepech u počítače a přesvědčovat Čechy, aby volili Pitomia nebo Kateřinu. Zželelo se mi ho, tak jsem ho pozval na ty řízky z bedel. Ale hned jsem pozvání zrušil. Mohlo by se totiž stát, že by k nám mohl přijet v tanku. Možná by s tím měl problém, tank hodně žere a v Rusku se na benzín a naftu teď stojí fronty a bude na příděl. Možná, že místo toho pošle jen pozdrav, nějaký bezpilotní dron. Začínám uvažovat, jak vyztužit, přebudovat sklep.

Války
nezačínají explozemi
války
nezačínají výbuchy granátů
války
nezačínají výbuchy bomb
války
začínají tichem
tichem
když mlčíme
tichem
když zavíráme oči
před tichem
tichem
hřbitovů a márníci
plných našich bližních
Svět se zbláznil
ale přesto
právě proto
kvůli lásce
kvůli naději
se zatím
nezhroutl
nepodělal...!

Myslím si
ukrytý ve sklepech
(nemám protiatomový kryt)

*Miky Marusjak,
napsáno v předvečer voleb
2. 10. 2025*

KOMIKS: ZUKOTERO

Venca Roháč & Herman Traumer

BÁSNÍK ULICE:

Tato výzva je báseň!

Vybavuje se mi scéna z Bertolucciho *Snilků*, ve které syn levicového akademika svého otce poučuje, že petice je báseň. I když rok 1968, v němž se film odehrává, měl jiná klíčová slova než ten 2025. I mně nezbyvá než svůj básnický sloupek podstoupit výzvě, která si svůj prostor i v tomto kulturním plátku podle mě zaslouží.

Nuže ze zasedání zářijového Valného shromáždění Organizace spojených národů pravděpodobně většina z nás zaregistrovala scénu, ve které se Emanuel Macron musí dopravit do místa zasedání pěšky, či aféru Donalda Trumpa, kterému cestu před řečnický pultík znepříjemnil nefunkční eskalátor.

Poněkud upozaděn za těmito logistickými patáliemi mocných mužů zůstává projev nositelky Nobelovy ceny míru Marie Ressay, která v úvodní den zasedání přednesla text otevřené výzvy, pod níž se podepsalo deset nositelů Nobelovy ceny a zhruba na tři sta dalších osobností veřejného života a předních expertů nejen na umělou inteligenci. Najdete mezi nimi takzvané „kmotry AI“ Geoffreyho Hintonu a Yoshua Bengio, nositele Nobelovy ceny za ekonomii Josepha Stiglitze či autora knihy *Sapiens* historika Yuvala Harariho. Text výzvy, který si nyní dovoluji přeložit do češtiny, zní:

„Umělá inteligence má nesmírný potenciál přispět k pokroku člověka, avšak dosavadní trajektorie jejího vývoje je poznamenána bezprecedentním nebezpečím. AI může již brzy překonat úroveň lidské inteligence a eskalovat rizika, jakými jsou

biologické zbraně, šíření dezinformací, manipulace jednotlivci i dětmi, bezpečnostní rizika na úrovni národní i mezinárodní, masová nezaměstnanost a systematické porušování lidských práv.

Některé z pokročilých AI systémů již dnes vykazují klamavé a škodlivé chování, a přesto je těmto systémům poskytováno stále více autonomie jednat a rozhodovat v tomto světě. Zatímco chybí vůle se těmto výzvám postavit čelem, mnoho expertů včetně těch, kteří jsou v přední linii technologického vývoje varují, že bude jen více a více obtížné zavést lidskou kontrolu nad touto technologií v následujících letech.

Vlády musí jednat s maximální rozhodností, dokud se okno pro smysluplnou intervenci nezavře. Mezinárodní shoda na jasných a ověřitelných červených liniích je nezbytná k ochraně před celosvětově nepřijatelnými riziky. Tyto červené linie musí být vybudovány již v kontextu stávajících globálních rámců a dobrovolných závazků korporací, jež zajistí, že poskytovatelé pokročilé AI budou nést odpovědnost za dodržování těchto dohod.“ Skutečnost, že tato výzva prolétla okolo českých médií nepovšimnuta, jen dokazuje, jak opožděna je u nás diskuze týkající bezpečnosti AI.

A přitom jak bezpečné místo pro život tento svět bude představovat za pět, deset či dvacet let by mělo být důležité téma nejen pro pouliční básníky, ale nás všech.

Šimon – básník ulice

POVÍDKA:

Lucie Rušková – Chlípni beránci

I. KAPITOLA

14:33

Vlak zaskřípal. Zůstal stát několik hodin. Cestující nervózně vyhlíželi z okýnek, až průvodčí suše oznámil, že pod vlak skočil sebevrah. Bude se muset čekat, než se ta padrt' odklidí z kolejí. Rozezněly se znechucené poznámky o sobectví dotyčného po celé délce vlaku, že se měl raději zastřelit nebo spolykat prášky, aby svým zoufalstvím neobtěžoval slušné lidi, jež každý někdy spěchali.

Tea seděla v kupé sama. Na oholené hlavě slaměný klobouk s puntíkatou mašlí, která ladila se šaty. Na nohou bílé lakýrované střevíce. Byla sama sobě návrhářkou i modelkou současně.

Hleděla do pokuřujících hloučků, ale mysl plavala o pár let nazpět. Každý den lehala do kolejí a nechala nad sebou produnět nákladní vlaky. Vzrušovalo ji to. Srdce jí bušilo a alespoň věděla, že žije.

Ze vzpomínek ji vytrhl průvodčí. Ještě se párkrát rozhlédl do chodbičky, zasunul dveře a zatáhl záclonku. Přisedl naproti. Odhadovala, že je mu tak osmašedesát. Doma má ženu, s kterou každý večer usíná u televize. Bylo jí ho líto. Určitě by si rád zaskotačil. Aspoň ještě jednou před smrtí si zaskotačit s mladou krví.

„Prosím?“

„Prosím??“

„Vy jste nic neříkala?“

„Ne. A vy?“, vyšpulila koketně rtíky

„Já ano. Tedy já také ne“.

Ta vzájemná blízkost kolen ho rozechvěla.

Zpocené ruce mnul o modré nádražácké kalhoty. Tea si teprve teď všimla, že průvodčímu chybí polovina pravé ruky. Zbyl z ní jen pahýl se dvěma prsty a palcem.

Zahanbeně stáhl ruku zpět, ale si zachovala duchaplnost. Pahýl položila na poodhalené stehno. Průvodčí klečel na kolenu a natahoval se ještě blíž pod šaty jako hladové dítě po prsu. Ucukla. Gestem naznačila, že tedy ano, ale že to chce zaplatit. Průvodčí hned pochopil. Dal by jí v té chvíli všechno. Rozevřel dlaň se zmačkanými bankovkami. Tenkrát vytáhla jen tisícovku.

Sexuchtivé děvčátko

Těžko říct, kde se v ní tahle nymfomanie vzala. O panenství přišla v jedenácti, když jela s rodiči (a ještě s několika sprátenými rodinami) k Máchovu jezeru pod stan. S ostatními svého věku nekamarádila. Víc ji přitahovali strýcové, vousatí a mužní.

Toho léta svedla svého prvního strýce. Skákala mu po klíně a vysílala žhavé pohledy, které si, chudák, nedovedl vysvětlit. Jaké zděšení, když mu zpoza toalet vyskočila do náruče. Uprostřed noci! Zůstal jako opařený.

„Jak to, že nespíš?“, pokáral ji.

„Já nemůžu trefit na záchod, strýčku. A chce se mi čůrat. Nedovedl bys mě tam, strýčku?“

Sklopila zrak a muchlala šatičky. Strýc neochotně ukázal prstem k dámským záchodům. Chtěl se jí hlavně jakkoli zbavit, ale než stačil cokoli udělat, zajela mu do rozkroku. Zhluboka povzdechl.

„Jé, strejdo, tobě se to líbí? A nepůjdeme za boudičky?“

Naprosto ztratil hlavu a nechal se odtáhnout jako ovce na porážku.

„Nemáš cígo? Ráda po tom kouřím, víš? Síla zvyku“, úsměv na chvíli poodhalil širokou mezítku mezi jedničkami.

Vrátil se do stanu a do rána neusnul. Obklopen spící ženou a dvěma dcerami, srdceryvně plakal. Bylo to jako ze špatného filmu. Hned druhý den, nepochopitelně pro ostatní, rodina odjela.

Red light street

Experimentování pozvolna přerůstalo v závislost a nymfomanii ukájela v bordelech. Jedním takovým byl Sauna. Zákazníci chodili v bílých županech, pod nimiž prosti, a prostitutky nahé na luxusních vysokých botách.

Holky polehávaly na lehátkách a čekaly. Jediným nepříjemným pravidlem byl zákaz alkoholu. Dělat prostituci za střízliva? Už to nemohla vydržet a zřídila se pod obraz. Na muže hystericky pokřikovala, zda se přišli dívat na rybičky nebo co, vrávorala na tenkých jehlách kolem bazénu, až do něj spadla.

Majitel ji ještě mokrou vykopl na ulici a ostatním prostitutkám zpřísnil pravidla – před nástupem na šichtu dostávaly dýchnout. Holky jí pak nenávistně vyzkovaly, že jestli ji jednou potkají na ulici, tak ji rovnou zabijí.

II. KAPITOLA

Dobrák od kosti

Amádeus by se pro druhé rozdal. Zrovna teď opravoval staré paní ze shora prasklé koleno u umyvadla. Pohostila ho kakaem a BéBé sušenkami. „Tyhle jsou s extra vlák-

ninou, na kosti! A na inteligenci!“, pronesla slavnostně. Byla to milá stařenka, kterou už nikdo nenavštěvoval. Loňskou zimu ukolouzla na náledí a škaredě obrazila kostrě. Amádeus jí od té doby každý den nosil nákupy a poštu až do 3. patra.

„Takovej pohlednej hodnej kluk a on je sám, bez ženský! Dneska si ty mladý holky vynu-cujou bůhvíco. A pak je ti chlapi doma mlátí hlava nehlava! To je asi přitahuje, ty mladý holky. Ne takovej hodnej jako vy! Čím já se jen, chlapče, odměním?“

„Ale to nechte být, paní Záhorská, vždyť to byla maličkost.“

„Ale kdeže! To by tomu bylo, abych tady něco nenašla!“, prehrabuje se v proutěném košíku s reklamními letáky. „Á... tady to je... dár-ling... podívejte se, mladý pane, jak je to všechno osvěcený... jak to vypadá noblesně! A tahle... tahle blondýnka... nemyslíte? Ta by se k vám hodila! No, nebudu vás zdržovat, vemte si to, mladý pane, a jděte se bavit za mladými... Co byste si počal se stařenou o páteční noci?“

Paní Záhorská hovořila úpěnlivě a opakovala tytéž příběhy stále dokola. Amádeus byl laskavý člověk. Vždycky ji trpělivě vyslechl. Poukaz na padesátiprocentní slevu smotal do ruličky a strčil do kapsy u košile.

Dílna

V ní trávil nejraději všechnen čas. Ušlechtilé velké ruce dokázaly vyrobit cokoli. Ptačí budky, truhlíky, koleje na schody pro kočárky nebo betlém. Lidé v domě ho kvůli kudrnatým vlasům a průzračným očím přezdívali Ježíš. Obecně mezi sebou udržovali přátelské sympatie.

Na dvorku secesního domu pobíhalo jen pár dětí a hrálo na schovku. To rozverně pískání holčiček bylo příjemné. Celý den krápalo, ale nyní se během chvíle přivalila mračna a spustil se déšť. Děti vběhly do dílny.

Rodiče vylézali na balkóny a vyvolávali jména ratolestí. Paní Ludvová, Amádeova matka, vystrčila hlavu, aby syna zavolala k večeři. Avšak jakmile spatřila, co se na dvorku děje, krve by se v ní nedořezalo.

O čtvrt hodiny později

Matka stála zády. Opřena o kuchyňskou linku. Neotočila se, ani když popřál dobrý večer. Musel ji několikrát naléhavě oslovit, aby na syna pohlédla. Rozmazaná řasenka stékala po tvářích a z nosu kapala nudle. „Proboha, maminko, co se stalo?“, vrhl se k ní upřímně.

„Táhni ode mě, ty zvíře! Ty psychopate!“ Fackovala ho mokrou hadrou po obličeji. „Ty si nedáš pokoj? Tobě to nestačilo? Není ti mě líto? Že jsme se čtyřikrát stěhovali? Že nás tvůj otec opustil? Že jsme museli chodit kanálama? A všechno kvůli tobě, ty dobytku!“

Matka do něho bušila pěstmi, Amádeus zůstal jako omráčený, bez dechu.

III. KAPITOLA

23:11

Atmosféra připomínala lacinou diskotéku. Ostře svítilo jen pódium s tyčí, jinak pološero. Tanečnice předváděly svá vábení. Exotická kráska šplhala mrštně jako opička a sklídila nemalý obdiv.

Vykročila ke kudrnatému muži, jenž seděl plaše v koutě, přemítajíc, v ruce dvě deci červeného. Polekaně sebou trhl, byl by odmítl, ale nakláněla se nad ním roztomilost sama. Nebyla to typická prostitutka. Dětský nevinný zjev ho omráčil. S blondatým mikádem a do čela krátce střiženou ofinkou vypadala nejméně o patnáct let mladší, než ve skutečnosti byla.

Odešli spolu na pokoj. Nejdřív ho namyd-

lila a osprchovala, tak jak to dělala vždycky. Lísala se jako koťátko, ale nečekaně ji odhodil, souběžně druhou rukou přitáhl za vlasy. Dlouho cosi šeptal. Tea vypadala vyděšeně k smrti, ale když z aktovky vytáhl obálku, kterou přepočítala, brada jí zůstala viset.

Kdepak máš maminku?

Holčička Tea sedí na lavičce v parku. Dva culíčky po stranách, plnou hlavu sponek s beruškami, šatičky a veselé punčošky. Bezstarostně líže lízátko a houpe nožkami. Nejistou chůzí se přibližuje muž, jenž se paranooidně ohlíží.

„Ahoj holčičko, co tady děláš tak sama? Neměla bys psát domácí úkoly?“, osloví ji Amádeus. Holčička se začervená. Nechce se s pánem vybavovat, protože je cizí. Ten se pohotově ptá, zda si může přisednout. Vyplašeně se omluví, spěchá domů, přidává do kroku. Muž okamžitě za ní jako predátor po kořisti.

Holčička se zastaví, až když na ni začne mávat s Barbie, že ji tam zapomněla. Na to samozřejmě zůstává udiveně stát. Takovou panenku si dlouho přála. Vděčně ji bere do ruky a okouzleně prohlíží. Jak je krásná! „Ale, víte, pane, ona... není moje... já bych doma dostala vynadáno“, odpoví pisklavým dětským hláskem. „Ale co to povídáš, přece bys ji tam nenechala, když budeš chtít, koupíme jí ještě kamarádku... chtěla bys?“

Vede ji náhle mimo domluvenou trasu. Vysvětluje, že je to zkratka. Když jsou dostatečně vzdáleni od lidí, strhává ji k zemi. Překrývá jí ústa, aby nemohla křičet. Rve jí šaty.

Nepoznává toho hodného pána! Nejspíš ani on ji. Říká mu, ať přestane, že ji to bolí, ale muž je jako z řetězu utržené zvíře. Nezbyvalo, než dohrát etudu do hrůzného konce znásilnění, když zaplatil předem.

IV. KAPITOLA

Oko za oko

Tea sebou házela ze spaní a nesrozumitelně křičela, že pracuje Ve Smečkách. Opět sen o Amádeovi. Pronásledoval ji jako stín. Jako černé svědomí. Věděla, že stejně neusne. Vyběhla jen v saténovém župánku, v botách na vysokých podpatcích. Potřebovala kávu a cigára.

Ulice byla v šest hodin ráno ještě prázdná a mléčně se rozednívalo. Na chodníku přes silnici stál on. V těch nejlepších šatech, které doma měl. Proč se tak vystrojil? Stál tam, nehybný jako socha, s pohledem upřeným na vchod činžáku, ve kterém bydlela. Rozeběhla se. On za ní.

Nahnal ji až do slepé uličky. Nemohla udělat už ani krok vzad. Přirazil ji ke zdi. Z vnitřní kapsy saka vytáhl velký nůž a pořád se k ní přibližoval. „*Mohlas být moje holčička... mohlas být... ale našel jsem si místo tebe jinou, lepší a mnohem mladší, než seš ty... podvedlas mě! A já tě tolik miloval!... mohlas být moje princezna! ...a přitom seš jenom obyčejná děvka!...*

Za všechny ty holčičky neseš vinu! Za to, že jsi vypustila Krakena!“

Lucie Rušková, 2014, dosud nepublikováno

DŮKAZY: Napříč – Konec léta u Skaláka

JAK JSEM SI HRÁL NA FESTIVALU NAPŘÍČ – KONEC LÉTA

Dvě holčičky mi řekly „Pojď si s námi hrát!“ Řekl jsem: „Ale já to neumím“.

Odvětily: „To nevadí, my tě to naučíme.“ Byly jako šídla, už mě vedly kolem pódia do zahrady, kde jsem ve tmě špatně viděl. Jedna z nich mi svítila baterkou.

„A na co si budeme hrát?“ „No, my jsme draci. Hodný draci. A rodiče jsou zlí draci.

Ty jseš taky hodnej drak.“ Pak mě vedly kolem občerstvení, kde seděl zbytek kapely.

Řekl jsem jim: „Tady je upír“ a ukazoval na Bolka. „Nene, to je zombie,“ řekly.

Pak mě vedly na louku a bavili jsme se vesměs o čarodějnici a ježibabě.

Tam postával hlouček, kterému jsem hodné draky představil: „Ty jsou Radima Babáka.“

„Ale tahle je Pavla Šuhájka,“ se ozvalo. Vzal jsem je k Ludkovu autu, už jsme odjížděli domů.

Hodným drakům jsem dal pouťovou píšťalku, okousanou od psice, se kterou jsem pískal při koncertu na pódiu.

Milan Jan Erben

FOTOGRAFIE UPROSTŘED ČÍSLA: 1) Čočka – stálíce moravského undergroundu, 2) Bobeš s harmonikou, 3) Noví kumpán – nové zjevení brněnské scény, 4) Magda a její premiéra u Skaláka s kapelou Šmucikop, 5) Krystyna Skalická s harmonikou v podloubí, 6) Samčo, brat daždoviek, 7) Gazela v rauši. Foto René Žárovka

DÍLNA:

Petra Vitásková – Zvuk Štětce

Petra Vitásková vystudovala japonskou kaligrafii na škole Nihon Shodou Kyoiku Gakkai v Tokiu pod vedením mistryně kaligrafie Akiko Crowther a Kaori Ishijima. Je držitelkou 7. danu v různých stylech a disciplínách kaligrafie. V Praze založila školu kaligrafie IROHA. Na zakázky vytváří autorské kaligrafie a pořádá výstavy svých originálních prací a obrazů v ČR i ve světě. V letech 2021 a 2022 získala ocenění Metropolitního muzea v Tokiu – golden medal od Tokyo Shodó Geijutsu Gakkai (Asociace orientálního kaligrafického umění). Letos (2025) byla zařazena do výběru současných umělkyň-žen v rámci výstavy „Ženy, mistryně, umělkyně“ ve Valdštejnské jízdárně Národní galerie v Praze.

FILMOVÉ OKÉNKO: Dlouhý pochod (2025)

Režie: Francis Lawrence, podle románu
Stephen Kinga.

Stephen King je jeden z nejpopulárnějších autorů thrillerů, který přímo láká k adaptaci. Což ale znamená, že za ta léta vznikla celá řada velmi průměrných filmů. Ten „nejlepší“ Osvícení (Shining), se Kingovi paradoxně nelíbil. Doporučit lze například Misery nechce zemřít, Zelená míle, Vykoupení z věznice Shawshank nebo Stand by me. Teď tu máme další adaptaci. Námět mě velmi zaujal. Mám rád dystopie. Líbí se mi soutěže o holý život, jako tomu bylo například v nedávné Squid Game. V tomto snímku zase máme partu kluků, když o tom tak uvažuji, tak se vlastně velmi divím, že autoři odolali tlaku a nepřidali do castingu nějakou ženu. Pravidla jsou jasná: Jdeš, jdeš, dokud nepadneš. Poslední přežije a vyhrává. Ostatní utratí jako chromého koně u cesty. Snímek je dobře natočený a udržel

moji pozornost. Bohužel jediný problém je ten, že děj lze z části odhadnout. Můžeš si k postavám vytvořit vztah, ale víš, že nakonec zemrou. A samozřejmě ti také dojde, že hrdina, který je představen jako první, asi nezemře v půlce filmu. Chleba se tak láme až na konci, kdy zůstanou poslední dva – samozřejmě neprozradím kteří, ačkoliv je celkem snadno uhodnete. Pak děj samozřejmě nabízí několik možností. Vražda, umřou oba, neumřou ani jeden, obětování se, vzpoura. Obávám se, že autoři nezvolili tu nejlepší variantu. Mimochodem také příběh končí jinak než v románu, což se celkem divím, že jim King povolil. Takže co říci na závěr? Určitě existují i lepší snímky o soutěži na život a na smrt. Například film podle slavné knihy Koně se také střelí. Nicméně nenudil jsem se a jako milovník dlouhých pochodů jsem si snímek celkem užil.

Vojtěch Landa

POTULNÝ DĚLNÍK 2025: Festival k poctě zakladatele J. E. Friče

PÁTEK 24. 10. 2025 od 18.00
Klub Unleaded Coffee, Hybešova 46, Brno

ŤOVAJZ & SPOL.: poesie Zbyňka Havlíčka
PŘEMYSL PŘÍHODA: křest knihy Pouze podoby pauzy
JIRÍ ŠTĚPÁN – autorské čtení brněnského básníka a barda sklepení Skleněné louky
TICHÉ LODI – kytara, poesie a poesie na pomezí ticha a hudby
VIKY SHOCK – autorské čtení nuselského básníka a prozaika
TOMÁŠ ŠTILER – autorské čtení brněnského básníka a věrného štamgasta Café Laundry
MARTIN NEUŽIL – autorské čtení a uvedení knihy; „Toulám se světem po barech, kde pod vlivem alkoholu a genia loci popisuji každodenní životní situace a dojmy.“
KAČICA LYŽIČIARKA – právem opomíjené duo sdělující své nepříjemné pravdy pomocí poezie a shluku
SBOR HUDBY & MIKOLÁŠ CHADIMA:
My jsme ta garda uličníků – šansonové věci na texty F. Šrámk, F. Gellnera, V. Nezvala, V. Hraběte a Luboše Sojky
LAMRAM JAM – brněnský crossover-hardcore pod taktovkou Honzy Lamrama

SOBOTA 25. 10. 2025 od 17.00
Klub Sibiř, Dukelská třída 50, Brno

HONZA SVOBODA – jeden ze zakladatelů brněnského Urbanu vystoupí s poesí, strunnými nástroji a akordeonem

KAREL ŠKRABAL – frontman Vítrolce s vlastní autorskou tvorbou

VRÁTA BRABENEC & PRAŽSKÝ ENIGMATICKÝ ORCHESTR – vystoupení v originálních aranžích – plastický Vráta neskutečně akční i v dvaosmdesáti

ZÁVIŠ – kníže poetického pornofilku

VÍTRHOLC – radikální /nejen/ brněnské undergroundové uskupení umělců

HOYKO LETMEIN A ER.D. – renesanční tvůrce spolu s Er.D. uvede autorskou knihu *Kowalski* a knižní výbor z díla Briona Gysina

PROJEKCE:
HOYKO LETMEIN FEAT. VRATISLAV BRABENEC – Narkkowakke

EARS&WIND PRODUCTS

PŘICHÁZÍME S NABÍDKOU! NAJMI SI NÁS! Na rozdíl od velkých nakladatelských domů, grafických studií a tiskáren jsme schopni pro vás zajistit i velmi malé náklady. Cenou zůstanete ve spodních patrech – naše služby vás posunou do pater nejvyšších! Zajistíme: **SAZBU, TYPOGRAFII A GRAFICKOU ÚPRAVU • TEXTOVÉ KOREKTURY • KOMPLETACI DO TISKOVÉHO PDF • VÝBĚR VHODNÉ TISKÁRNY • KONZULTACE OHLEDNĚ FORMÁTU, PAPIRU A DRUHU VAZBY • DISTRIBUCI TITULU • NAPIŠ NÁM: EARSANDWIND@EMAIL.CZ**

VÁBENÍ:

ŽTOVAJZ & SPOL.

zhuidebněné pásmo básní Pavla Herota
25. 11. 2025, Ponava café, Lužánecká 3, Brno

HOMÉR'S MEMORIAL

14. ročník vzpomínkového festivalu

9. ledna 2026, Unleaded Coffee

Hybešova 46, Brno

vystoupí:

JAN LAMRAM – sólové vystoupení po letech,
tentokrát s PC a flétnou

IVAN HORA & PARNAS TANČÍ – texty Ivana

Blatného a Oldřicha Mikuláška s e-hudbou

HICKORY JACK – znojemská kapela, hrající
od roku 2010, se objeví v Brně v nové sestavě

YLO AFRICKÝ SLON – možná poslední koncert
legendární kapely z Rousínova – na sklonku
života ve skvělé formě!

Absinth band – brněnská kapela kolem kytaristy Michala Kocmana

FESTIVAL SPODNÍCH PROUDŮ

březen 2026 Brno/Ostrava

PONAVA FEST

11. ročník festivalu

21.–24. 5. 2026, Park Lužánky, Brno

FESTIVAL KRÁKOR

28. ročník festivalu

26.–27. června 2026

ruiny Hitlerovy dálnice, Ostopovice u Brna

MINIMÁLNÍ VÝŠE PŘEDPLATNÉHO PĚT ČÍSEL ROČNĚ: CZK300,-

Předplatné zahrnuje poštovné a bonusové přílohy. Předplatné nezahrnuje specifické přílohy, které je nutno odebrat osobně: leden/HOMÉR'S MEMORIAL, březen/FESTIVAL SPODNÍCH PROUDŮ, červen/KRÁKOR, srpen/NAPŘÍČ, říjen/POTULNÝ DĚLNÍK

Info k předplatnému: Igor.Latal@hotmail.cz

OHEŇ NA STŘEŠE:

Pan David Myška ve čtvrtek 21. srpna 2025 v 18.46h konstatoval, že „zpravodajské okénko“ *Oheň na střeše* jest zaujaté a není objektivní, nicméně již ve starověké Mezopotámii a Egyptě byly nemonogamní vztahy běžné, zejména mezi vládnoucí elitou. ••• Politika je nahovno – ale celá (D. M.) ••• Aktuální vzdálenost Země od Slunce je přibližně 149 597 870,7 kilometrů a od Měsíce 363 700 km (6. října 2025 v 11.50h), nejdelší penis na světě patří Mexičanu Robertu Esquivelu Cabrerovi, který má údajně 48 cm v klidovém stavu (počátek dvacátého století). ••• Mnohem větší je Moravský básník Marek Sobola – jediný a právoplatný ekvivalent André Bretona a Petra Bezruče – píše *Ostopovické písně!* ••• UFO v Provence. Případ Valensole zůstává i po 60 letech nevyřešenou záhadou, ale Češi si zvolili ANO! Týden po volbách a škopky jsou akorát dražší, navíc jednou z největších nevýhod sexu na veřejnosti je riziko porušení zákonů, ale nezoufejme: 5 měsíců po smrti Jiřího Bartošky je dokonáno dědické řízení. ••• Dle statistického úřadu na jihu Moravy nejčastěji loni spáchali sebevraždu ženatí muži ••• Podle výzkumu biologů z Kalifornské univerzity požíjí šimpanzi ve zfermentovaném ovoci až 15 gramů ethanolu denně. Zjištění podporuje dřívější hypotézu, že lidé vztah k alkoholu mohli získat evolučně. ••• Bratia zo Slovenska majú jasno – už aj v Ústave: Sú iba dve pohlavia, dopíče! ••• Z Prahy: Muž odvolil – pak vyskočil z pátého patra školy. Tam, kde odvolil, jiný muž močil na oltář v bazilice svatého Petra. Papeže jeho chování šokovalo. ••• Inženýři Googlu vymysleli klávesnici, která se ovládá jako starý vytáčecí telefon, zato Černochovou vytočil přístup bank ke zbrojařům a Hamás rekrutoval nové bojovníky. ••• Petr a Petr, Pavel a Fiala, jsou brutální rasisti, konstatují Britské listy. ••• Zemřel Robert Redford.

ΦΓΕ

Tiráž: Uši a Vítr – noviny Potulné akademie • založil J. E. Frič • redakce: Fido, Honza Bartoň, Erik Daniel, Milan Haußmann • přispěvatelé: Vratislav Brabenec, Richard Pecha, Martin Neužil, Stanislav H., Miroslav Václavěk, Ivan Motýl, Vojtěch Landa, Luboš Vlach, Marek Sobola, Hoyko Letmein, Ivoš Krejzek, Květuzor Škvírkó, Eva Macholánová, Miky Marusjak, Venca Roháč & Herman Traumer, Šimon – básník ulice, Lucie Rušková, Milan Jan Erben, Petra Vitásková • Foto v čísle: René Žárovka